

Lačno izposilovansko knjižnice zvez. — Cena 35 Din za celo leto. — Za množično 60 Din. — Člana-
 mezna številka 1 Din. — V insertnem delu vsaka črna vrstica ali nje prostor 10 Din. —
 Zbirna vsaka sreda ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Lepiškemu „Domoljubu“, naročnika
 reklamske in insertni pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Narodni poslanec Vlad. Pušenjak.

Plačevanje davkov v Sloveniji.

V liberalnem časopisju so vzbujali razni članki, v katerih se je razpravljalo o plačevanju davkov v preteklem letu, o plačevanju davkov letos, kakor tudi o določitvi katastrskega čistega donosa in o novem zemljiškem davku. Podatki so bili popolnoma izmišljeni, pretrani, lažni, njih namen je bil hujskati proti SLS in varati nepoučeno javnost.

Opozorjen na te članke, katere laje pišejo proti dobremu plačilu liberalni davčni uradniki in liberalni finančni juristi, sem sklenil odgovoriti na laži v liberalnih listih. Pobriral sem se takoj, da dobim točne, uradne podatke o plačevanju davkov v Sloveniji v prejšnjih letih, o plačevanju davkov v l. 1928. in o plačevanju zemljiškega davka v bodočnosti. Te številke jasno govore, kakšnih sredstev se poslužujejo naši nasprotniki, da bi zbegali nepoučeno ljudstvo. Pokazati ne morejo nobenih uspehov dela, zato se poslužujejo laži v nadi, da bodo ujeli nekaj kalinov na svoje lažnive limenice.

Plačevanje v prejšnjih letih in letos.

Večji del časa od l. 1920. pa do danes so bili na vladi samostojni demokrati, Puceljevi in Radičevci, zato so odgovorni za razmere, katere obstojajo, odgovorni tudi za poviševanja bremen od leta do leta. Ne sme se pozabiti, da so te liberalne stranke, ko so bile na vladi,

glasovale za taksni zakon, ki je strašno povečal vse takse v državi,
 glasovale za vse proračune, ki so povišali zemljiški davek za 500%, celo vrsto drugih davkov za 30 odstotkov,
 glasovale za davek na ročno delo,
 ne sme se pozabiti, da so finančni uradniki, zagrizeni žerjavovci, strašno navijali davčni vijak,

ne sme se pozabiti, da niso te liberalne stranke prav ničesar storile, ničesar, da izenačijo davke v celi državi, da omilijo davčno breme.

Sele vsled prizadevanja SLS, ko je leta vstopila v vlado, so se v proračunu za l. 1927/28. in 1928/29. dosegle razne ugodnosti za davkoplačevalce v Sloveniji. Navedem naj samo ugodnosti glede dohodni-

ne (povišanje eksistenčnega minima in ukinitje 30 odstot. in vojnih doklad) plačevanje zaostalih davkov v obrokih, znižanje cele vrste taks, ukinitje trčarine na razne predmete, sprejemanje 20 odstot. bonov za dolžne davke itd.

Naj govore številke!

Leta 1925. je plačala Slovenija 295 milijonov Din neposrednih davkov in doklad, l. 1927. pa samo 227 milijonov Din, ali za 68 milijonov Din, to je za več ko 20% manj ko l. 1925, ko ni bila Slov. ljudska stranka v vladi.

Plačevanje v l. 1928.

Imam pred seboj podatke za prvih 8 mesecev ali za dve tretjini leta.

Slovenija je plačala v tem času 41.7 milijonov Din neposrednih davkov in doklad, dočim je v isti dobi lanskega leta plačala 57.8 milijonov Din. Letos je plačilo spet za 13.1 milijona Din ali za okroglo 30% manjše ko lani.

Invalidskega davka je plačala Slovenija lani 12.4 milj. Din, letos pa je 10.2 milijona Din ali za 2.2 milj. Din, to je za 20% manj ko lani! Tudi plačilo komorske doklade je letos manjše ko lani.

Znatno manj ko lani bo plačala Slovenija dohodnine. V področju okr. davčnega oblastva v Slovenjgradu n. pr., ki šteje 55.920 prebivalcev, se je lani predpisala dohodnina v iznosu 2.2 milj. Din letos pa samo v iznosu okroglo 1 milijona Din. Dohodnina bo letos za 1.2 milijona ali za skoraj 60%, to je za več ko polovico nižja ko lani. Pa si še drznejo liberalni časopisi trditi, da mora Slovenija letos plačati več davkov ko lani! Služne razmere ko v področju okr. davč. oblastva v Slov. Gradu vladajo i v ostalih okrajih Slovenije. Sigurno bo celotna davčna obremenitev v l. 1928. manjša ko v l. 1927.

Plačevanje davkov v bodoče.

Lansko leto in v začetku letošnjega leta sem v celi vrsti člankov razložil novi davčni zakon* in s številkami dokazal, da

* SLS zaslug je, da smo dobili novi davčni zakon, po katerem se bodo davki v celi državi izenačili.

bo Slovenija v bodoče plačala manj davkov ko doslej. Odpadla bo s 1. jan. 1929 dohodnina, odpadel invalidski davek in komorska doklada, odpadla 150 odstot. doklada na zemljiški davek in druge davke, odpadla 500 odstot. doklada na zemljiški davek. Posebna vršina novega davčnega zakona je, ki pride v prvi vrsti v prid Sloveniji, da je progresivna izpeljana pri vseh vrstah davka, da bo davčna stopnja za malega in srednjega posestnika, kakor tudi za posestnika s slabo zemljo znatno nižja ko za velike posestnike, za posestnike rodovitne zemlje n. pr. v Sremu in Banatu. Kljub temu trdijo liberalni časopisi in liberalni govorniki, da bo n. pr. zemljiški davek v bodoče mnogo višji ko doslej. Pri svojih trditvah se poslužujejo dejstva, da bo katastrski čisti donos, kateri se bo na novo določal, izračunan višje in da bo zato po njihovi trditvi zemlj. davek višji kot doslej. V računih, katere sem pričel, sem vzel za podlago bodoči katastrski čisti donos 151 Din za oral, to se pravi 23 kratno povečanje dosedanjega katastr. čistega donosa, kakor je to približno ugotovil zastopnik vlade v davčnem odboru. Po podatkih, katere so pred kratkim prejele občine v mariborski oblasti od generalne direkcije katastra v Belgradu, bo pa značal bodoči katastrski čisti donos 70, 84 Din, le v Prekmurju 119 Din, to se pravi: količnik bo 10, 12 in 17. Vsled znatno nižjega katastrskega čistega donosa — mesto napovedanih 161 Din le 70, 84 in 119 Din — bo zemljiški davek še nižji, kakor sem v računih svojčas ugotovil. Sigurno se lahko trdi, da bo zemljiški davek pri manjših posestnikih za več ko polovico nižji ko doslej, nižji bo tudi pri večjih posestnikih, kateri pa morajo tudi to upoštevati, da so doslej poleg višjega zemljiškega davka morali plačevati še dohodnino, katera odpade s 1. jan. 1929.

Kako je naše stališče glede novega katastrskega čistega donosa?

Najprej moramo pibiti, da je količnik 17 za Prekmurje, to je sedemnajstkratno povišanje dosedanjega katastrskega čistega donosa v Prekmurju, previsok in sicer radi tega, ker ni rodovitnost zemlje v Prekmurju za več ko 50% večja ko v ostalih krajih mariborske oblasti. Razmere v Prekmurju se ne smejo sedaj presojeti po razmerah pred vojsko, ko je bila večina zem-

Ije last madžarskih veleposestnikov (grofov in knezov), ki so dobro obdelovali zemljo, uporabljali stroje in lahko velike množine kmet. pridelkov iste vrste dobro prodali. Danes je mnogo veleposestniške zemlje razdeljeno, nastalo je neštoto majhnih posestev, katera ne dajo toliko dohodkov ko veliki kompleksni veleposestnikov. Potrebno je, da se proti količniku 17 vse občine v Prekmurju pritožijo in da glavna komisija, ki bo končno ugotovila količnik, ta količnik zniža.

Glede količnika 10 in 12 za ostale okraje v mariborski oblasti — menda je isti i v ljubljanski oblasti — bo mogoče zavzeti stališče šele takrat, ko se bo vedelo, koliko znaša količnik za Hrvaško, Srbijo, Srem in Vojvodino. Ako bo količnik za Hrvaško večji ko za Slovenijo, količnik za Srbijo večji ko za Hrvaško, količnik za Srem večji ko količnik za Srbijo, a količnik za Vojvodino največji, ako se bo upoštevala rodovitnost zemlje, lega zemljišč, podnebje itd., lahko pristanemo na količnik 10 in 12. Ako pa se ne bodo upoštevale omenjene okolnosti in ne bodo količniki za Hrvaško, Srem in Vojvodino večji ko za Slovenijo, bodo morali slovenski zastopniki v glavni komisiji zahtevati, da se zniža količnik za Slovenijo ali pa zviša za one pokrajine, v katerih bi ne odgovarjal gospodarskim razmeram.

Puceljevo šparanje in še kaj.

G. Pucelj je eden tistih podeželskih politikov, ki precej govore in pišejo, še več prerokujejo, pa vedno povlečejo s svojim modrovanjem »ta kratko«. Takoj po vojni je mnogo ljudi Pucelju in podobnim žerjavovskim kmetijem nasedlo in dobili smo z njih pomočjo centralistično ustavo. Brez glasov slovenskih žerjavovcev in puceljevcev bi te ustave ne bilo in tudi večine gosposodarskega gorja, ki nas še vedno tišči, bi bili že davno prosti, ko bi takrat ne dalo naše ljudstvo raznobarvnim liberalcem pri volitvah v ustavotvorno skupščino večine. Ta neodpušljivi politični greh povojne dobe je treba vedno in vedno klicati v spomin vsem tistim, ki še danes na žerjavovske in puceljevske čenčarije polagajo kako važnost. Zakaj neizpodbitna resnica je, da so žerjavovci in puceljevci z glasovanjem za ustavo, kakršno imamo, odprli na stežaj vrata absolutizmu in dali priložnost večini parlamenta, ako ni poštena, da brezobzirno lahko uveljavlja svojo voljo proti manjšini in proti posameznim pokrajinam.

Vse to je SLS dobro vedela, zato je tedaj zahtevala ustavo, ki naj bo primerna kulturnim prilikam vseh pokrajin naše države. Žerjavovci in puceljevci so bili v tistih usodnih dneh slepi in gluhi za vse tozadnevne predloge naše stranke. Bili so hujši centralisti kot najzagrizenejši velesrb, ker so vedeli, da se le s pomočjo centralizma lahko obdrže nekaj časa na krmilu proti volji večine slovenskega ljudstva.

Danes so ti ljudje, ki bi vsled navedene zgodovinskega dejstva že davno morali v stalni politični penziji, naenkrat

oživel in zahtevajo stvari, ki so brez sporazuma s srbskim narodom nedosegljive. Pri tem pa krepko zabavljajo in lažejo o sedanji dr. Koroščevi vladi, ki vztrajno dela na to, da sporazum s Srbi in Hrvati tudi v ustavnem vprašanju zadovolji vse naše državne narode.

V zabavljanju in grdem zavijanju je nedosegljiv zlasti »Kmetiski list« V članku pod naslovom »Zapravljanje« se je g. Pucelj med drugim zaletel tudi v proslavo prebitja solunske fronte. Pravi, da je naša država siromašna in da je ta proslava preveč »koštala«. Vsak razumen gospodar za svoj ugled pred svetom rad marsikaj žrtvuje, država pa naravnost mora. Ne smemo namreč pozabiti, da so razni žerjavovski in puceljevski gospodje in njih časopisi našo kraljevino pred svetom zelo umazali. Pisali so in pišejo tako, kakor da bi bila Jugoslavija en sam brlog razbojnikov, kjer ni človek varen ne življenja ne imetja. Tako so po starem pregovoru »Laži, nekaj se bo že prišlo«, protidržavni hujskači več ali manj dosegli, da se naša država še ne more gospodarsko dvigniti tako, kot zasluži. Kdo namreč nam bo zaupal za državni prospek potreben denar, ako bi bilo res vse tako, kot je vpila in še vpije takozvana zvana kmetška demokracija! Zato je bilo nujno potrebno, da se ob priliki proslave proboja solunske fronte, pa magari z težkimi žrtvami pokaže zlasti zunanjemu svetu resnična slika našega državnega položaja, ki je trdno zasidran v srcih celokupne vojske in v dušah ogromne večine jugoslovanskih državljanov. Dokazala je tudi ta proslava, da se bo morala tudi manjšina, ako ji je ta država pri srcu, pošteno in odkritosrčno sporazumeti z večino. Druga izhoda ni. Kmetški demokraciji pa ni do sporazuma ampak do komande, zato pa razumemo vsi, zakaj se izvestnim gospodom, ki jim je strankarstvo več kot blaginja države, zdi za solunsko proslavo škoda denarja.

Pa ni g. Pucelj v vsakem oziru »šparoven«. O Slavenski in podobnih bankah, o katerih je včasih toliko pripovedoval, ne zine več besedice. In vendar so te banke samo slovenskemu narodu požrle več milijonov, kot bi jih davkoplačevalcem vsaj tri take proslave v Belgradu, kot se je vršila sedaj.

Drugi važen dokaz »šparovnosti« g. Pucelja so — poslanske dijete. Že pred meseci je proglasila Puceljeva »kmetška demokracija«, da sedanjega parlamenta, vlade in nje ukrepov ne prizna. In res, parlamentarno delo jim ne diši, a čudo, v Belgradu se pa le pripeljejo na vsake kvatre »kmetški odrešeniki«, da povlečejo za svoje skupščinsko brezdelje poslanske solde. In ta vsota ni tako majhna. Kmetška demokracija šteje okrog 80 poslancev, vsak dobi 300 Din na dan, torej so potegnili žerjavovci in radičevci za prazen nič v šestih mesecih najmanj okrog štiri in pol milijone krvavo zasluženega denarja naših davkoplačevalcev.

In če slednjič poudarimo milijarde škode, ki jo trpi naše državno gospodarstvo baš vsled satanskega zabavljanja, sramotjenja države in oviranja rednega parlamentarnega dela ter nezaslišane poniže-

ževanja države pred notranjim in zunanjim svetom po gotovih kmetskodemokratskih gospodih, upamo, da smo tudi za Puceljevo trdo kožo povedali dovolj. — Ogromna večina slovenskih zavednih davkoplačevalcev pa itak že davno ve, kako je s Puceljevim »šparanjem«.

V Be'gradu.

9. okt. V Beograd je prispel grški ministrski predsednik Venizelos z namenom, da pripravi pot prijateljski pogodbi med Grčijo in našo državo. To pogajanja se vleče že skozi dolgo vrsto let, pa se radi zahtev, ki jih stavi naša država pri solunskem pristanu, ni doseglo soglasje. Venizelosa je sprejel z obilnim spremstvom ministrski predsednik dr. Korošec.

Finančni odbor je imel sejo, na kateri se je sklenilo, da se vse gimnazije, ki imajo premajhno število učencev, ukinejo. Celo morje nepotrebnih gimnazij je namreč svoj čas ustanovila Pribičevićeva vlada zato, da je imela žerjavovska stranka v profesorjih državno plačane agitatorje. Ta državno plačana agitacija za protidržavno stranko naj se ukine.

10. okt. Kralj Aleksander je poročevalcu velikega angleškega lista na razna njegova vprašanja izrazil prepričanje, da bo zdrav človeški razum vseh strank prepričal, da bi žalostni slučaj v narodni skupščini porušil veliko delo edinstvene Jugoslavije, ki stoji pred velikimi gospodarskimi nalogami.

Venizelos se je sporazumel z našo vlado in se je našla podlaga, da se sklene za dobo 10 let prijateljska pogodba med Jugoslavijo in Grčijo. Sestavljen je bil za pisnik, v katerem so se ugotovile vse pogodbene točke. Venizelos je bil z izidom zelo zadovoljen.

Radičevski voditelji še vedno na vsa usta zabavljajo. Resnih predlogov ne stavijo. Vendar so skrajno federalistični, zahtevajo celo svojo armado. Nasprotno pa sta Pribičević - Žerjav še vedno odločna centralista. Razdor med obema skupinama je vedno večji, in jih družijo samo še skupno sovraštvo proti sedanji vladi in zavest, da bi bil očiten spor največji polom.

Radičevski voditelji so odšli v Prago, menda k posvetovanju agrarnih strank. Tam bodo zopet razkladali svoje pritožbe, dobili bodo dobre svete, naj se kar lepo poravnajo s Srbi.

11. okt. Venizelos je izjavil časnikarjem, da se je sporazum z našo vlado dosegel in da bo pogodba čez mesec dni, ko se tudi vse podrobnosti uredi, obojestransko podpisana. Jugoslavija dobi prost prehod čez Grčijo v Solun, kjer bo imela v pristanišču velike ugodnosti. Drugi dan po podpisu se je Venizelos odpeljal.

12. okt. Sešla so je narodna skupščina, da sprejme že izdelane zakonske načrte še pred 20. oktobrom, ko se začne novo redno zasedanje. Poslanci poudarjajo, da je ljudstvo sito večnega hujskanja proti vladi in hoče gospodarskega dela. Poslanec Žebot je vložil nujni predlog za pomoč po naravnih nezgodah zlasti po toči poškodovanim. Nujnost je bila sprejeta. Izvolil se je odbor

*Najbolji pripomoček
za hranjenje slabe zaostale
in zahranje živine je prisma
no:*

*Fejzakov oči za živino
si se dobe samo pri:
No. Fejzakov
Zagreb, Tundulicova 13.*

za proučevanje trgovskih pogodb. Določil se je dnevni red in šleer se bodo obravnavale na prihodnji seji trgovske pogodbe z Albanijo, Egiptom, Letonijo in Estonijo, dalje čekovni, menični, odvetniški in beglški zakon. Prihodnja seja se bo vršila 17. oktobra.

13. okt. Kralj je poklical voditelje vseh vladnih strank k sebi, da se razgovori z njimi o delu v narodni skupščini. Dr. Korošec je bil ponovno sprejet pri kralju.

V finančnem odboru so se obravnavale takse za kino. Ob tej priliki je poslanec Smedej zahteval, da se nemoralni filmi prepovedo.

POLITIČNI ZAPISKI

p. »Jutra ni všeč«, ker hoče vlada iz gospodarskih ozirov ukiniti one gimnazije, ki imajo v 4 razredih le 60 dijakov. — Na mnogih naših ljudskih šolah poučuje toliko učencev — en sam učitelj!

p. Žerjavci se tolažijo dan, za dnem, da bo sedanja vlada kmalu odstopila in da bodo seveda žerjavci zopet komandirali. Kdo jim bo dal parlamentarno večino, seveda ne povedo.

p. Italiji se je posrežila popolna okrožitev Jugoslavije, piše »Jutro«, dasi ve, da smo ravno kar sklenili prijateljsko pogodbo z Grčijo vzlic nasprotnemu prizadevanju gotovih žerjavovskih pristašev, ki so v tu- in inozemstvu najboljši Mussolinijevi pomagači.

p. Žerjavci so sklenili, da ne pojdejo k proslavi prodora solunske fronte. Zda se pa jeze, da niso dobili brezplačnih vozovnic. — Belgrajska slavnost je krasno uspela gotovo tudi zato, ker so ostali žerjavovski pretepači — doma.

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vkližbi na posestva, proti
poroštvo i. t. d.**

V vsako hišo Domoljuba!

NOVIČAR

d Ljubljanske župnije so začele izdajati skupno — poseben časopis, ki bo obravnaval cerkveno in versko življenje. Naslov mu je »Vera in življenje«. List izhaja vsak mesec in se ob nedeljah prodaja pred cerkvami.

d Za generalnega vikarja lavantinske škofije je imenovan prevz. škof dr. Ivan Tomazič v Mariboru.

d Vsem poštanim direkcijam je naročil minister, naj mu tekom meseca sporoče, kako bi se moglo pošto poslovanje v posameznih krajih dvigniti na predvojno stopnjo.

d 15 milijonov Din davka so izterjali z rubežnjo tekom zadnjih dni v Vojvodini. Tako poroča pač z gotovim namenom »Jutro«. Ali ni tako prav? Ali bo samo Slovenija davke plačevala?

d Mestno delavsko zavarovalnico bo ustanovila mariborska občina.

d Ali je »Dom duhovnih vaj« kulturna uftanova? Na to vprašanje odgovarja članek v nedeljskem »Slovencu« z dne 14. oktobra.

d Desetletnica osamosvojitve Slovenije. Oblastni odbor je sklenil svečano proslaviti letošnji 29. oktober kot 10-letnico osamosvojitve Slovenije. Z mariborskim odborom bo stopil v stik glede določitev svečanostnega programa.

d Spomenik dr. Susteršiču. Oblastni odbor pristopi k akciji za postavitve spomenika pokojnemu dr. Ivahu Susteršiču, zadnjemu deželnemu glavarju vojvodine Kranjske ter je imenoval v odbor, ki naj bi to zamisel izrejal, kot svoja zastopnika: Dr. Juro Adlešiča in Nariteja Velikonjo.

d Gasilski red. Oblastni odbor je obravnaval uredbo o požarnopoličjskem redu in gasilstvu v ljubljanski oblasti, izvemši meo Ljubljano. Uredba je bila sprejeta z manjšimi popravki za predložitev oblastni skupščini, ki bo o njej končno javno sklepala.

d 55 otrok se je vpisalo v češko šolo v Ljubljani.

d Pevski zbor »Glasbene matice« iz Ljubljane je priredil minule dni po raznih večjih mestih poljske države lepo uspele koncerte.

d Grafični delavci (tiskarska stroka) so praznovali te dni v Ljubljani 60-letnico svoje organizacije. Ob tej priliki so priredili v paviljonu na ljubljanskem velesajmu pestro razstavo tiskarskih del in so tudi s koncertom in drugimi prireditvami pokazali, da je organizacija grafičnih delavcev zelo živahna.

d Uporaba umetnih gnojil v naši državi. Čilskega solitra se je porabilo v naši državi: 1927-28 2500 ton, 1926-27 1640 ton, 1925-26 605 ton.

d Koliko pridelamo opija. Letos smo pridelali v naši državi 150—180.000 kg opija. Lani komaj tretjino tega. Največ kupuje to blago Švica, kajti naš opij je prvosten. Za kilogram opija dobiš okrog 60 švicarskih frankov.

d Pribičevičev žandar na cesti. Pod tem naslovom piše »Christliche Volkszeitung« sledeče: »Te dni je neki orožnik nekega pijanega ruskega polkovnika »obdelaval« pri aretaciji po znanih Pribičevičevskih metodah. Notranje

ministrstvo je čednega gojenca Pribičevičevske šole takoj spodilo iz službe in uvedlo strogo preiskavo. Celokupno radičevsko in pribičevičevsko časopisje dela krivega dr. Korošča menda zato, ker dr. Korošec s takimi pribičevičevskimi kreaturami tako krepko pometa.

d Najmodernejšo motorno brizgalno za okrog 240.000 Din je naročilo Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Ljubljani.

d Vojaški manevri so se vršili te dni v okolici Skofje Loke. Udeležila se jih je ljubljanska vojaška posadka.

d Italijanski poslanik v Belgradu se je pri našem zunanjem ministrstvu pritožil radi protitalijanskih člankov v našem časopisju.

d 1352 grozdov je obrodila neka trta v bližini Maribora.

d Železniška uprava je odredila, naj potniki v svrhu skrajšanja zamud vlakov vstopajo v žel. voz zadaj, izstopajo pa spredaj.

d Iz popotne tarbe. Letos sem prerojal precej Gorenjske in Dolenjske. V več krajih sem naletel na veselice gasilnih društev. Prav je, da je pri nas toliko teh društev bližnjemu v pomoč, zato pa naj ne bodo mladini v kvar. Malokatera teh prireditelj je namreč brez plesa, brez alkohola pa nobene še nisem videl. Poznam kraje,

kjer je mladina vsled plesa čisto pokvarjena. Ali naj si res ravno gasilna društva lastijo to žalostno zaslugo? Ni čudno, če mi je rekla skrbna mati: »Nobenega svojega otroka ne pustim na veselico požarne brambe!« Je že vedela, zakaj ne. Ako si hočejo naša gasilna društva, zopet pridobiti ugled, ki ga vsled te vrste veselice vedno bolj izgublajo, naj brez pardona ertajo ples s programa svojih prireditev! Vsi bomo veseli in hvaležni.

d Pismo iz Argentine! Tukaj v provinciji Buenos Aires, v mestu Sargento Cabral, se nahajamo trije Slovenci. Delamo za skromno plačo na Cuadrilli Volante. Živimo z upanjem, da pridemo do boljšega zasluzka. Sedaj je tukaj nastala topla pomlad. Ze lepo cvete in zeleni, vse se zbuja iz zimskega spanja. Topli solčni žarki močno pripekajo, da že iščemo hladne sence. Kljub našem dobremu upanju svetujemo slovenskim fantom, da ostanejo doma in naj se ne podajajo v Argentino. Mnogo pozdravov pošljamo, svojim domačim kakor tudi vsem slovenskim fantom, dekletom in čitateljem Domoljuba: Franc Rozanc, Leopold Rožič iz Črnomlja in Anton Kopsč, Malne pri Semiču.

d Srebrno poroko je praznoval te dni narodni poslanec g. Skoberne v Dovškem pri Rajhenburgu.

d Vse šole so zaprte v Sarajevu radi škrlatinice. Dosedaj so ugotovili nad 70 slučajev te bolezni.

d 9. oktobra je umrl v Št. Jakobu ob Savi ondodni župnik duhovni svetnik Oustav Koller. V Podragi pri Vipavi je služboval nad 27 let, odkoder so ga Italijani pred dvema letoma izgnali.

d Umrl je na Viru pri Domžalah Jernej Hribar v 85. letu starosti. Pokojni je

bil odločen krščanski mož, vedno zvest volivec naše stranke in naročnik »Domoljuba«, odkar izhaja.

d V Ljubljani je umrl dobroznani urar g. Luka Vilhar.

d V Zagrebu je umrl rektor hrvatskega vseučilišča dr. Ernest Miller.

d Deset let je minulo, odkar je umrl slavni jezikoslovec p. Stanislav Škrabec.

d Juda bodo volili za župana radičevci v Prozoru v Bosni.

d Velik vlom na Golniku. Te dni se je izvršil v zdravilišču na Golniku velik vlom. Dva, dosedaj še neznan zločinca sta v času med 11 zvečer in 3 zjutraj pristonila k zidu lestvo, splezala skozi okno in načela zdraviliško blagajno, v katero sta vrezala odprtino v obliki trikotja. Iz blagajne sta nato pobrala 18.405 Din gotovine, iz predala pisarniške mize pa 1200 Din in 5029 Din, skupno sta odnesla torej 24.634 Din denarja. Oba vlomilca sta bila bosa, kar se je zjutraj še poznalo po stopinjah. Vlom v blagajno so opazili šele zjutraj. Vlomilca pa sta prezrla znesek 29.000 Din, ki je ležal v blagajni pod depositno knjigo in ki je k sreči ostal zdravilišču še ohranjen. Oba drzna tatova sta se po končanem delu vrnila po isti poti, po kateri sta prišla. O vlamu je bilo takoj obveščeno orožništvo in ljubljanska policija.

d Velik požar je uničil pretekli teden uničil strojnico in železniško poslopje pri premogokopu Lješenj-Dobrlin v Bosni. Škode je 2 milijon Din.

d Hišo in gospodarsko poslopje je zgorelo v Slivnici pri Mariboru.

d Nadarbinska žaga je pogorela g. župniku v Ribnici nad Pohorjem.

d Gorelo je pri posestniku Antonu Paherju v Dubrovcih pri Mariboru. Gasilci so požar omejili, da se ni razširil na sosedna poslopja.

d Na potu za gamsi našel smrt posestnik Pankracij Klemenšek iz Kolčave. Ustreljen je bil od dveh lovskih čuvajev iz Kamniške Bistrice, ki sta imela nalogo razganjati črede gamsov, ki se pasejo v tem času skupaj.

d Mrtveca so našli v kleti pristave gosp. Mayerja v Kranju. Ugotovili so, da je mrtvec 57-letni zidar Jurij Orašič iz Trstenika, občina Predvdor. Orašič je hotel v kleti prenočiti, ker so bila vrata zaprta, je hotel v klet skozi okno in padel 7 metrov globoko. Našli so ga šele sedaj, ker od junija ni bil nihče v kleti.

d Strašna smrt mladega fanta. Podkodom, občina Dvor pri Žužemberku ima na Krki kovačnico z velikim kladivom, t. zv. »norcem«, Franc Trpin, poleg kovačnice pa velik brus, tudi na vodni pogon. Brusil je navadno kovaški učenec Arnold Kovačič in sicer večinoma po noči. Ker je delal sam — mojster gre ponoči spat — mu je bila prav ljuba tovarišija fantov iz bližnjih vasi, ki so se radi zbirali pri njem. Posebno je rad zahajal k njemu 17-letni Franc Toršek iz Potoka pri Vavtvasi, ki je služil v Gornjem Kotu št. 2 za hlapca. Tako je bilo pri Kovačiču v brusilnici tudi v nedeljo, 7. t. m. v zgodnjih jutranjih urah. Kaj sta fanta počela, še ni ugotovljeno, a dejstvo je, da je ob štirih zjutraj notranji mehanizem velikega brusa zagrabil Torška za obleko, ga začel vrteti naokrog in butati z vso svojo silo ob tramovje. Zlomilo mu je roke in noge in jih

čisto izvilo iz sklepov, črepinjo mu je pa tako razbilo, da mu je bila ena četrt glave sploh odbita in so bili vsi možgani izmetani iz nje ter razliti po brusu in kolesju, vsa brusilnica polna krvi. Ko je Kovačič zaprl vodo, je izvlekel razmesarjeno truplo mrtvega tovariša iz vretena. Ponesrečenca so prenesli v mrtvašnico na Dvor, kjer je bil v torek obduciran in v sredo pokopan.

d Zrušitev betonskega stropa in posledice. V petek, dne 12. oktobra, malo pred 8 zvečer se je podrl med delom betonski strop pri gradnji nove tovarne »Kranjske tekstilne družbe« na Gorenji Savi pri Kranju. Strop je s seboj potegnil v globočino štirih metrov tri delavce. Od teh sta Miha Mencinger iz Rogoševcev - Prekmurje in Josip Trusk iz Desaniča, okraj Pregrad - Hrvatska — težko poškodovana. Eden je dobil hude poškodbe na prsnem košu, drugi ima poškodovano hrbtenico. Andrej Zekanovič iz Ljubaca, okraj Biograd - Dalmacija se je manj poškodoval na glavi. Ponesrečencem je nudi prvo pomoč zdravnik dr. Edv. Globočnik, rešilni avto iz Kranja pa jih je nemudoma prepeljal v ljubljansko bolnico.

d Redek slučaj — avtomobil prevrnil vlak. Te dni se je pripetila na cesti iz Zagreba do Samobora velika nesreča. V vlak, ki je vozil iz Samobora do Zagreba, se je blizu Sv. Nedelje zadel avtobus društva »Napred« v katerem je sedelo 14 potnikov. Avtobus je vozil v smeri proti Samoboru. Ker sta vozila vlak in avtobus z največjo hitrostjo, je bil trk strahovit. Mala lokomotiva samoborskega vlaka se je prevrnila in obležala na tleh s kvišku obrnjenimi kolesi. Lokomotiva je padla na desno stran tira, prvi vagoni pa v jarek poleg tira. Avtobus se je pri trku ravnatoko prevrnil v jarek. Kljub hudemu udarcu ni bilo človeških žrtev, le neki sodnik je bil lažje ranjen. Materijalna škoda znaša poldrug milijon dinarjev.

d Trčila sta osebni in tovorni vlak na postaji v Obrenovcu. Mrtev je sprevodnik Radomir Jovanovič, štirje potniki pa so hudo ranjeni. Seveda je tudi sicer škoda velika.

d V šolarski vlak se je zaletela lokomotiva na postaji Drnje blizu Koprivnice na Hrvatskem. Dva učenca sta bila hujše, 10 lažje ranjenih. Kako dolgo se bodo, zlasti na Hrvatskem še dogajale nesreče radi nepravilnega položaja kretnic!

d Tatovi so vlomili v poslopje gozdne uprave v Ivanovem selu blizu Zagreba in odnesli iz blagajne 330.000 Din gotovine.

d Vreli čaj povzročil smrt. Eva Ščerbec iz Zagreba je šla na trg. Doma je pustila služkinjo in enoletno hčerko Vero, ki se je igrala v sobi, medtem ko je služkinja v kuhinji kuhala čaj. Ko je bil čaj kuhan, ga je nesla v sobo in postavila na stol poleg otroka. Medtem, ko se je služkinja obrnila, da bi vzela sladkor, je Vera prijala za posodo s čajem, ki se je prevrnila in čaj je poparil ubogo deklico tako hudo po prsih in trebuhu, da je drugi dan v najhujših bolečinah umrla. Radovan Hraslov:

d Zločin pri Bledu. Začetkom oktobra je neka pastirica našla na poti pod Babjim zobom (severni rob pogorja Jelovec) grmado ožganega kamenja, izpod katerega je molelo nekaj cumj ženske obleke, ves kup pa je smrdel po ožganem mesu. Opozorjeni orožniki so našli še zapestnico s črko A.

Dr. Ukmar Polde, okr. zdravnik

v Litiji se je preselil z 10. oktobr. v Oblakovo hišo

Po daljšem poizvedovanju so dognali orožniki, da je bila umorjena in na gmadi sežgana 22 letna kuharica Anica Vršnik, doma iz Trebnjega, in je služila na Bledu. Pred dvema mesecema je službo zapustila, češ da gre v Ameriko. Imela je ljubimca, ki jo je zapeljal. Nanj je padel sum, da jo je tudi umoril. Zločinec pa je pobegnil z Bleda.

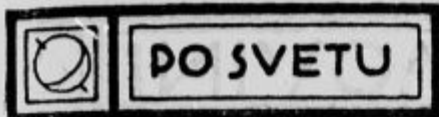
d Strašna brezvestnost. V Pragi se je pretekli teden do tal zrušila nova 7 nadstropna stavba ter podsula okrog 60 delavcev. Zasutih je bilo tudi nekaj ljudi, ki so baš ta čas po cesti šli mimo. Nesreča se je namreč zgodila ob 3 popoldan. Stavba je bila skoro dovršena in so se izvrševala le še zadnja dela. Vzrok nesreče je, da je stavbenik pri zgradbi, ki je bila železobetonska, mešal cement in gramoz v razmerju 1 : 18, namesto 1 : 3. To se pravi: stavba je bila skoro iz samega gramozja in je le čudno, da je še toliko časa držala. Razvaline na cesti so bile kakor hrib visoke. Takoj je prišlo vojaštvo, ki je začelo odmetavati ruševine, kar pa je trajalo par dni, preden so prišli do kleti. Potegnili so izpod razvalin 40 mrtvecev, ki so bili večinoma ubiti in zmečkani, nekateri pa zadušeni. Tudi sosedno hišo so morali izprazniti, ker je pokazala nevarne razpoke. V Pragi je veliko razburjenje, ker je nadzorstvo novih stavb tako površno, da vsak stavbenik lahko goljufa, kakor hoče. Komunisti so hoteli vodo napeljati na svoj mlin in so začeli s hujskajočimi govori, kar pa je oblast preprečila. Vlada bo takoj predložila nov gradbeni zakon. Graditelja stavbe, ki je bil ranjen, so zaprli.

d Z zrakoplovom iz Evrope v Ameriko. Nemei so zgradili ogromno zračno ladjo — zrakoplov imenovano Grof Zeppelin, ker je baš grof Zeppelin svoj čas prvi zgradil tako ladjo. Ta ogromna ptica je napolnjena s plinom, obenem pa ima motorje kot letalo. Podobna je bila tudi Nobilova »Italia«, ki se je na severu ponesrečila. Pretekli teden se je »Grof Zeppelin« dvignil ter poletel čez Atlantsko morje v Ameriko. Vozil je nad 100 ur. Dasi je imel ves čas nasproten veter in se je krmilo prav znatno poškodovalo, vendar je srečno prišel v Ameriko, kjer je bil navdušeno sprejet. Vidi se, da Nemei znajo boljše kot Italijani, ki so sicer veliki komedijantje s širokimi usti, toda samo z besedami se še ne priplava na severni tečaj.

d Pri vseh želodčnih bolečinah rabite prašek »Magna«. V malo vode na noževni šplci po obedu in večerji pospešuje ta prašek prebavo, odstranjuje preobilo kisline, gorečico, neprijetno sapo iz ust, bljuvanje, pehanje, zdravi želodčni katar in katar v črevih, boleznai na jetrih, krče v želodcu, oteklino v želodcu, hemoroide. Dobl se v vseh lekarnah in drogerijah: 1 ovoj s točnim navodilom za 4 Din.

Najcenejši nakup nožavic

in pletenu v tovarniški zlogi
Ljubljana
Miklošičeva cesta 14 Sv. Petra cesta 22

Italija.

s Razno. V Prestranku pri Postojni je upepelil požar dve hiši. — Najnovejša odredba vojnega ministra ukazuje, da morajo vsi vojaki, kadar so brez kape, pozdravljati z iztegnjeno roko (rimski pozdrav). — Letos je minulo 100 let, odkar je bila posvečena v Trstu cerkev sv. Antona. — Med odbijače je zašel pri Sv. Luciji mladenič Jožef Erjavec iz Šebrelj in bil takoj mrtev. — Utonil je Anton Ražem v Vrpolju pri Kozinu. — Cerkevni pevski zbor v Idriji se lepo razvija. Priredil je že več cerkvenih koncertov.

Bolgarija.

Bitka v Soliji. Med macedonskimi strankami so hudi spori, ki se poravnava samo z orožjem. Ti krvavi obračuni so se prenesli že celo v Sofijo samo, v glavno mesto. 13. okt. je prišlo sredi ceste do bitke, v kateri je padlo več kot 50 strelcov in je bil eden ubit, več pa težko ranjenih.

Avstrija.

s Grmenje brez škode. Preteklotedenske parade v Dunajskem Novem mestu so se nekateri močno bali, drugi pa veselili, češ da se bo kaj zmešalo po svetu. Vlada ni hotela parade zabraniti, le poslala je tja mnogo vojaštva. Dan je potekel mirno proti splošnemu pričakovanju. Nacionalisti so imeli spreved od 9. do 11.30. Ko se je ta končal, so začeli socialisti s svojim. Komunisti so skušali tu ali tam zanetiti rabuko, pa so jih socialisti polovili in dali žandarjem čez. Vse se je mirno končalo.

s Sadovi današnje »moderne« vzgoje. V Dornbirnu na Avstrijskem je 16letna realčanka Karlota Oberholzer šemarila z 18 letnim gimnazijcem Luggerrjem. Staršem to ni bilo povšeč, a taka frajla ve vse sama bolje. Nekoč je v odsotnosti domačih povabila svojega frkoveca na dom. Brat Verner ju je zasačil in vzrojil. Ljubezniva frajla pa je ustrelila brata, medtem ko je Luggerr zbežal. Brata so nevarno ranjenega spravili v bolnico. Ko je starejši brat videl, kaj je Lota napravila, jo je premikastil tako, da je par dni ležala. Taka je moderna mladež, vzgojevana brez vsega božjega.

s Nevsakdanji pojav. V Velkovecu so pri nekem podjetju hoteli vpeljati 8urni delavnik. Delavstvo se je temu uprlo, ker bi bilo prikrajšano pri zaslužku in je pričel ostavkati. Stavka je kmalu prenehala. Ostane vse pri starem. Oblast je hotela z zmanjšanjem delovnih ur zaposliti več delavcev.

Nemčija.

s Kako so prekanili komunisti berlinski radio. Nedavno je imel berlinski radio na programu mirotvorni govor socialističnega urednika Schwartza. Namesto tega so pa dobili poslušalci po kratkem uvodu hud komunistični agitacijski govor. Komunisti so pravega Schwartza pred govorom z vi-

jačo in silo odpeljali izven Berlina, njihov govornik pa se je s Schwartzovim spisanim govorom v radiu predstavil kot Sewartz in po odhodu napovedovalca govoril svoj propagandni govor.

Amerika.

s Razno. V Clevelandu so umrli: Matija Mauser, doma iz Notranjih Goric pri Ljubljani; Frank Krajšek iz Sv. Križa pri Litiji; Jennie Kržič roj. Turšič, iz Borovnice. — V Pitsburgu je umrla Marija Perko.

Drobne novice.

Osební vlak je skočil s tira pri Vigu na Španskem. Več voz padlo v morje.

Oblak letoših mravej je prišel nad Mestre v Italiji in za nekaj časa ustavil ves promet.

Francija bo vrnila cerkvenim redovom svojčas zaplenjena posestva.

Mussolini je ukazal še povečati italijansko mornarico in zgraditi bojne ladje — Albanijo.

„Srečna sem“
v zakonu

pravi razumna Mica.
„Moje življenje je neskajena sreča.
Pranje je najtežje delo v hiši, toda
jaz se s tem ne mučim, ker mesto mene
RADION pere sam.“

Varuje perilo!

Ogrski plemenišaši so naročili za nadvojvodo Otona kraljevsko obleko.

Ruski pisatelj Maksim Gorki se zopet vrne iz boljševiškega rajca v Italijo.

Veliko potres je bil 9. oktobra v Mehiki.

200 oseb je ranila toča, ki je padala te dni v Cataniji.

12 delavcev je zaposlenih v 21 tobačnih tovarnah na Poljskem.

Okoli 200 tisoč delavcev štrajka na Poljskem.

Nov doktorat »doktor lekarstva« je vpeljalo avstrijsko prosvetno ministrstvo.

69 svinj je zgorelo nekemu posestniku v avstrijski občini Buchkuchen.

2500 šilingov občinkega denarja je po neveril socialdemokratski občinski tajnik v Bischofshofnu v Avstriji in — zbežal.

53 stanovanjskih hiš in 30 gosp. poslopj je uničil požar v Voječicah na Slovaškem.

Rusko-nemška ekspedicija je dosegla 7250 m visoko goro Trans-Altaja-Pit Lije-nin. Je najvišja v Rusiji.

3 in pol milijarde je prinesel tujski promet Italiji v letu 1927.

V Glasgowu na Angliškem sta trčila vlaka. Ena oseba ubita, 50 ranjenih.

Namestniku min. predsednika dr. Stra-meku je neznan umovnik ukradel torbico, v kateri je bil seznam pomiloščencev ob priliki desetletnice čehoslovaške države.

Dunajski državni pravdnik je obtožil 13 komunistov veleizdaje.

13 oseb je utonilo blizu Galca na Dornavi. Motorna ladja je trčila v čoln.

8 43 glavo posadke se je potopil francoski podmorski čoln »Undine«.

Za zborovanje Schutzbunda v Dunajskem Novem mestu, so dali socialisti 1 milijon 200 tisoč.

Na postaji Palanka v Romuniji sta trčila dva tovorna vlaka. Zgorelo 29 vagonov. Trije železničarji ubiti, 12 težko ranjenih.

Na električni cestni železnici v Berlinu je bilo težko ranjenih 7 potnikov, ker se je zaletel voz v voz.

V dolžini 50 m se je udrla zemlja pri gradbi ceste v Neaplu. 7 delavcev mrtvih, mnogo ranjenih.

Primeroma največ govore po telefonu v Pragi.

Planska cev je počila v Pragi. 10 oseb je moralo radi zastrupljenja v bolnico.

600 ženitvenih ponudb dobi dnevno Angležinja vdova Houston. Je zelo bogata.

Okrog 40 milijonov Din so prinesli lansko leto ameriški turisti v Evropo.

Za osem milijonov dolarjev je naročila Amerika v Nemčiji dva orjaška zrakovplovca.

12 oseb je umrlo eno samo nedeljo v Zedinjenih državah Amerike radi preobilo užitega alkohola.

Za 300.000 dolarjev nebrušenih diamantov so odnesli roparji v Newyorku.

Republiko Andoro v Pirenejah je kupila skupina francoskih milijonarjev.

200 milijonov dreves hoče zasaditi Mussolini v svrhu izboljšanja italijanske zemlje.

Na otrocih najbogatejša dežela na svetu je Palestina.

PO DOMOVINI

DEVICA MARIJA V POLJUŠMA

V naši občini se je to leto veliko stanovanjskih hiš pozidalo. Posebno v bližini novega koldovora je nastala mala nasebina lepih, zelo ličnih hišic, večinoma visokoprtiličnih, in vedno se še nove projektirajo. Zemljišče je v bližini postaje pridobilo silno mnogo na ceni. S tem, da se je veliko zidalo, je olajšana stanovanjska beda, katere se pri nas močno čuti. Zato se lahko povdarja, da je imelo županstvo zelo prav, ko je delalo z velikimi žrtvami na to, da se je sezidalo postajališče. Čuje se, da se dela na to, da bi se poleg postajališča napravilo tudi blagovno skladišče, katero je nujno potrebno in bi promet zelo dvignil.

ZAGORJE OB SAVI.

Zveza slovenskih vojakov in podružnica Jugoslovske Maticе priredita v dne 27. in 28. oktobra 1928-Proslavo 10-letnice vojnega mira« s sledečim sporedom: Dne 27. oktobra zvečer bo koncert, 28. oktobra ob 10 sv. maša za vse one, ki so svoje življenje položili na oltar domovine. Po maši zborovanje pred spomenikom. Popoldne ob 4 se uprizori prav za to priliko spisana igra. Že danes vabimo domačine in vse posamezne prijatelje, da se te priredive v čim častnejšem številu udeležijo in s tem najdoslojnejše proslave spomin padlih ter omogočijo skorajšnje kritje krasnega spomenika pokojnim vojnim žrtvam iz našega okoliša.

SELCA NAD SKOFJO LOKO.

Pred nekaj meseci je izšla v Ljubljani knjiga z naslovom »Kolonizacija selške doline«. Zdi se nam, da je šla ta knjiga precej neopazeno mimo nas. Knjiga je skrbno sestavljena do podrobnosti in bo gotovo zanimala vse količjak vodoželjne prebivalce od Skofje Loke pa gori do Sorice in Davče; obravnavajo se dogodki iz zgodovine naših prednikov, ki segajo daleč v tiste čase nazaj, ko so začeli naši dedi čistiti gozdove, obdelavati polje itd. Knjiga se je tiskala v mladem številu, nekaj izvodov je pa še dobiti pri »Leonovi družbi« v Ljubljani. Prav bi bilo, da bi jo imeli vse šole in županstva po celi dolini, ker obsega knjiga važne zgodovinske in zemljepisne podatke.

RACNA.

Srebrno poroko je obhajal 14. t. m. v krogu svoje številne družine Matevž Završček, ugledni posestnik iz Male Račne dolgoletni naročnik »Domoljuba« in predsednik tukajšnjega prosvetnega društva. Nedavno je bil odlikovan s srebrno zaslužno svetinjo za 25-letno požrvalno sodelovanje pri gasilnem društvu. — Prvi sneg snobili 24. septembra. Snežilo je kakor o Božiču.

KAMNIK.

Iz Kamnika nam poročajo, da bodo počeni z 18. decembra to je z drugim torkom meseca decembra vsak mesec drugi terek tam sejmovi, ker je občina dosegla dovoljenje šestih novih živinskih sejmov, ki se morajo kakor že omenjeno vršiti vsak drugi terek v mesecu. Dosedanji sejmovi dne 20. jan, 12. marca, 9. junija, 24. avgusta, 15. oktobra in 4. decembra odpadejo. Letos pa se na dan 4. decembra še vrši sejem. Ako pade sejmiki dan na praznik, se vrši dotični sejem prihodnji delavnik.

AJDOVEC.

Sem od prevrata imamo pri nas v Ajdovcu dvorazredno ljudsko šolo. Ali žalibog k prosveti naše dece malo pomore dvorazrednica — brez učiteljev. Letos na primer že od začetka šolskega leta poučuje samo ena moč, tako da imajo otroci samo trikrat na teden pouk. In tako je navadno pri vsaki promeni učiteljsva, ki se izvrši skoro vsako ali gotovo vsako drugo leto. Ze po naravi razposajena mladina ima še tako pomanjkljiv pouk, kar more res dejansko slabo uplivati na naš bodoči rod. To še posebno velja za Ajdovec, ker tu razven osnovne šole nima mladina nikake druge izobrazbe, ker nimate niti »Orla«, niti izobraževalnega društva. — Slabi vzgoji mladine tudi mnogo pomagajo nekateri starši, ki svoje otroke tako zagovarjajo. Bog varuj, da bi njihovega otroka učitelj kaj kaznoval, takoj grede nadenj in se pritožujejo nad njim vpricho otroka. Ni čuda, da se potem otroci potepajo po gozdu,

mesto da bi šli v šolo. — Takim staršem ključno: »Šiba naj poje v pravem času, sicer bo prepoznal! Prosvetno oblast pozivamo, naj gleda na to, da nam nemudoma nastavi potrebno učiteljstvo!

RADOVLJICA.

Naše kršč. žensko društvo »Gospodinja« bo imelo v nedeljo, 21. oktobra 1928 svoj redni letni občni zbor. Ker je na sporedu poleg volitve novega odbora tudi predavanje o vzgoji otrok v najrežnejši dobi, so vse članice vabljenje, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

MEKINJE.

Na žegunsko nedeljo (21. t. m.) popokne po vžernicah, ki so ob dveh; bo odkrite spominške plošče 25 padlim in pogrešanim vojakom iz mekinjske župnije. Plošča bo vzdana v cerkven stolp ter bo imela spodaj pomemljiv izrek, posnet iz besed sv. Monike: »Nič ni Bogu daleč in znano mu je mesto, kjer nas bo k življenju obudil.« (Avg. Isp. 9, 11). K slavnosti so tem potom vabljeni tudi okoliška prosvetna društva in vojni invalidi. Pri tej priliki namerava naše Prosvetno društvo po končani slavnosti prirediti igro: »Mlinar in njegova hči«, koje čisti dobiček je namenjen v pokritje stroškov za spomenik. — Prvo predavanje v tej sezoni je bilo 14. t. m. in sicer o naši radio-oddajni postaji ter o načinu, kako si napraviti radio-sprejemno postajo.

OBČINSKE VOLITVE V MEDVODAH.

Pri nas imamo občinske volitve 18. novembra. Volitveno gibanje je kaj živahno. Kakor kaže, bomo imeli 4 kandidatne liste: 1. lista župana Sušteršiča, 2. lista Sv. Katarina-Ločnika, 3. lista združena samostojnih in kmetov SLS in 4. lista SLS. O prvi listi ne govorimo, le može SLS, ki šo na tej listi zelo pomilujemo. Katarincem pa ključno: Ker ste dali svoja imena na kandidatni listi županu Sušteršiču, se do občinskih volitev spametujte, da ne boste ob svojo novo nameravano cesto, katero vam Sušteršič gotovo ne bo gradil. Naša lista je in ostane SLS! Pod tem imenom v boj, če hočemo sebi in občini dobro! Edino SLS nam more pomagati, da sestavimo novo šolo, da dobimo za njo od oblastnega odbora in narodne skupščine dovolj podpore, da preložimo ceste in most v Goričanah, da postavimo v Goričanah nove delavske hišice, da popravimo slabi vodovod v Preski, kakor so v Vašah naredili s podporo oblastnega odbora nov vodovod itd. — Novi občinski odbor bo upal naložiti na alkoholne pijače davek kot v drugih občinah za novo šolo itd. — Zato vsi zavedni in pametni volite listo SLS, da bodo izvolili župana, ki bo deloval spoznavno z oblastnim odborom in s poslanci SLS za dobrobit in napredek naše občine!

NAZNANILA

n Vsem orlovskim edincam. Tekmovalni red in vaje za l. 1929 (za praški tabor in tekme J. O. Z.) je izšel. Naroča se pri Jugoslovanski orlovski zvezi v Ljubljani. En izvod stane Din 8.— če se knjižica takoj naroči, pozneje pa znatno več.

n Polzela. Veliko tombolo z nad 2000 dobitki, med njimi glavni kakor kolo, radio-aparat, železni plug itd., priredi Kat. prosv. društvo na Polzeli dne 28. oktobra 1928. Srečka stane 2 Din.

n Gradbeni odbor za popravo cerkve pri Svetem Stefanu v Nemški vasi pri Krškem vabi vse članice sv. Stefana, da se udeležijo cerkvene slovesnosti, ki bo v nedeljo 21. oktobra ob 10.

n Novo mesto. V nedeljo 21. okt. od 7. do 9. v samostanski cerkvi slovesnost zlatih obljub. Vikarji p. Alfonz Furlan in fr. Silvester Hledč bosta obhajala petdesetletnico redovnega življenja n Od Sv. Antona v Stangi se naznanja vsem romarjem in častilec sv. Antona, da bo letošnj zadnji — jesenski romarski shod — pri sv. Antonu v Stangi na god sv. apostolov Šimena in Jude in na slovesni praznik Kristusa Kralja t. j. 28. oktobra, zadnjq nedeljo v mesecu.

Radovan Hrastov:

Po belgrajskih ulicah.

1. Dacvi bridkih in veselih spominov.

Letos je spótkiel deset let, kaj je postala so-
lunska monarhija, njen začetnik in junaki preboj,
za vse nas, ki to državo ljubimo, jo spoštujemo, jo
hočemo, kakor smo jo vsikrat ob njenem spočetju in
pred njim hoteli in želeli, zgodovinski dogodek.
S tem, da so Srbi prešli nemško-avstrijsko fronto
ob Solupu, so osvobodili svojo domovino, ki je bil
vso zasedel sovražnik in so, obenem pospešili konec
svetovne vojske. Praznovala je to desetletnico cela
država na različne načine, najbolj svečano in do-
stojno pa je ta dogodek praznovala prestolnica, Bel-
grad.

Ce si, se tiste dni po ulicah Belgrada, si videl
in slišal mnogokaj, kar sicer ne nudi prestolno mesto
ob vsakem času. Res bajno okrašene trgovinske iz-
ložbe niz Terazije, ki tvorijo glavno žilo in naj-
lepsi del mesta, skozi in skozi pa se nad ulico pne
in vsekrizem razpenja električna žica in na njej ti-
sočero lučic vseh barv: plavih, belih, rdečih, zelenih,
rumenih. In prav ista slika po vseh sosednih ulicah.
Slika, ki je nisem še videl in je tudi ni videti vselej
in povsod. Kakor ogromno svetlobno morje, ki va-
lovi in preminja barvo vsak čas, se lesketajo te žar-
nice vseh barv skozi in skozi nad ulico, ob kralje-
vem dvoru in okrog njega.

In Kalimegdan, belgrajska trdnjava, polna ju-
naških bojev in spominov izpred desetletja! Raz-
ladje, ki vozi v Zeman, sem ga gledal ob večernem
času. Spodaj Sava, z ope stvari Donava, zgoraj
stara, mogočno zidovje, vse preprečeno z električ-
nimi raznobarnimi žarnicami. In vse te tisočere
lučke se kopljejo spodaj v vodi, ki objema zidov-
mogočne trdnjave. Nepozabna slika!

Drugi dan je bila nedelja in je bil sprevod.
Sprevod je govoril, vprav jasno je govoril, klical in
opominjal je vse tisočere, ki so bili v njem, vse one
tisoče, ki so stali ob ulici in so ga motrili v dolgih
kolonah na obeh straneh Terazij; klical in opominjal
je nadalje tudi vse one tisočere, ki so širom te do-
domovine le s sočutjem in morda z odkrito bolešjo
obnavljali bridke spomine na ono težko dobo in
čas pred desetimi leti ... Takrat se je odločalo naše
biti ali ne biti, takrat so šli junaki borci in so za-
stavili korak v svojo težko prizadeto in okrvav-
ljeno zemljo, takrat so stala prsa ob prsa, mož proti
možu — in znižala je krepka zavest moči in skup-
nosti in upanja in ljubezni do rodne grude, do svo-
jih sinov in hčera in mater in očetov, ki so se bili
že razkropili širom sveta in so jokali za njo, ki
jim je bila vse — domovina ... In tako je prišla
zmaga in Srbija je vstala in potem je vžela v novo
bodočnost naša lepá, močna, troedina domovina.

Pa da ne bi zatorej slavili desetletnice, pa da
se ne bi zbrali vsi in ne bi obujali spominov na vse
gorje in boli, ki pa so le rodile novo veselje in svo-
bodo in vse, vse ...! Pa so se torej zbrale ogromne
množice, ki so se pomikale nizdol po Teraziji, pa
mimo dvora, pa vse dalje skozi mesto, tja na Kali-
megdan, kjer so postavili spomenik, visok, mogočen,
viden spomenik, ki bo in mora klicati vsem, ki pri-
hajajo in bodo prihajali in ga bodo mogli videti od
daleč:

V skupnosti, v ljubezni smo priborili svojo
svobodo, še v ljubezni in skupnosti jo ohranjamo
in delajmo zanjo, da bo vsem lepša in boljša in da
bo dala vsem vse, kar iščejo od nje. Le tako bodo
zarje svobodne svetile v naši blagoslovljeno zemljo!

Pa da vam povem v kratkih besedah vse ono
mnogo, kar je v sprevodu bilo. Saj se ne da to
storiš v dveh, treh besedah. Res ne! Ko pa so kora-

je nekdanji slovelo v stari Grčiji
po svoji modrosti.

Danes je le ona pridna go-
spodinja modra, katerá izkoristi
7 prednosti, ki jih nudi

kali tisoči več kot uro pred prvim gospodarjem
naše domovine, pred kraljem Aleksandrom, ki je raz
balkona svoje palače ves čas motril sprevod, od-
zdravljaj na vse strani in se zahvaljeval za pozdrave
s smehljajem na licu ... Pred njim so bili zbrani

109

Razno.

Meso bodo izdelovali
iz lesa? Na kongresu
nemških kemikov v Ber-
linu je imel profesor Dr.
Bergius, veleznaničev
predavanje o uporabi
premoaga in lesa. Ta učej-
njak je izumil način, po
katerem se lahko pre-
mog spremeni iz trdne v
tekočo obliko. Od pre-
moga je razširil svoje
raziskovanje na les ter
dognal, da bi se dalo ke-
mično ogrodje lesa tako
preurediti, da bi prešlo
v prebavljive ogljenčeve
hidrate, ki so bistvo me-
sa kot hrane. Pridobiva-
nie sladkorja iz lesa se
je profesorju že posrečilo
in naslednja stopnja je
sedaj po njegovem mne-
niju sprememba lesa v
nadomestek za meso.

Od generala do pomi-
vača. Pred letom dni je
došel iz Avstralije v Ka-
nado 44 letni brigadni
general Charles H. Cough,
ki se je udeležil zadnje
svetovne vojne. Ves čas
je iskal kako primerno
službo, toda je imel pri
tem le smola. Zdaj dela
označeni general v kuh-
niji hotela Frontenac v
mestu Quebec, kjer po-
maža umivati kuhinjsko
posodo.

Slavko Šavínšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin.

»Ta hembrana mladež, kar skupaj se tišči! Kje
te klek nosi, Cilka? Saj se ga boš še nagledala, boš,
še preveč! Kdo bo pa v cerkev šel mesto vaju — ha?
Menita, da bo tudi to teta Lona opravila mesto vaju,
ka-li?«

»Saj že grem, mati Lona, že grem!« hiti Cilka.

»Nič, mati, nič, teta, sem danes, da več.«

»No, pa teta! Saj bova zdaj pridna in bova lepo
ubogalá.«

»Ja, zadnji čas jet! Zdaj boš že morala ubogati,
zdaj bo mož žvižgal, alj slišiš. Le trdo jo drži, Ma-
tevez, pa koj zdaj na kratko primi, da se ti ne spre-
vrže! Potlej je ne boš mogel več krotiti!«

»Ej, mati Lona ...«

»Kaj, mati, na-stava ti koroška, teta se reče!«
prekine ona Matevža.

»Ej, teta, s Cilko se bova že prav uredila, kar
brez skrbi bodite, kaj ne, Cilka?« odgovarja Loni
ženin.

Večina svatov je v gorenjski narodni noši. Rož-
manov doktor, mladi advokat, si je izprosil to za za-
stopanje Matevža in Tilna. Rad bi videl zopet enkrat
gorenjsko ohcet v pristni narodni noši, ki je tako lepa,
pa ležijo zlate avbe in srebrni sklepanki in židane
rute zaklenjene v skrinji, dekleta in fantje pa vlečejo
nase moderne cunjje in malovredno mestno šaro, ki
nima ne vrednosti ne cene. Zato sta si tudi Cilka in
Matevž pripravila narodni noši; Cilka je še materino

imela, Matevžu jo je pa za poročno darilo podarila
Lona.

Najlepša pa je Lona sama. Šele zdaj, ko se vozi
po dvorišču sem ter tja in skrbi za vse in vsakogar,
prav do veljave pride. Črna svila stare narodne noše
se sveti v junijskem solncu in se spreminja, da se
barve čudovito prelivajo druga v drugo. Sklepanek
ncsi pozlačen, z veliko rožnato pentljo prav do glež-
njev. Najlepša pa je peča, zlikana in zavezana, kakor
jo zna vezati samo Lona. Kar za tri peči je Lona višja
danes, petelin na glavi se mogočno ziblje in lesketa
v snežni bežini; in če glédaš za teto Lono, ko hodi
po dvorišču, bi dejal, da se v kočiji vozi gosposki
kočiji!

Ženin ravno stopi v vežo, ko mu pridejo nasproti
trije dobravski fantje tudi v narodni noši vsi. Vodi
jih rdeči Polajnarjev, Hlebajnov Jože je z njim in
Lipovškov Francé. Priklonijo se pred ženinom do-tal
in Polajnarjev prične:

»Blagorodni gospod ženin! Dobravski fantje smo
čuli, da nam hočete odpeljati najlepšo rožo dobravsko,
Hribarjevo Cilko.«

»Ne bom je odpeljal, pri vas bom ostal z njo,«
odgovarja Matevž.

»Naša ne bo več, ki nam je najdražja, ker je
najgorša in nobenih pravic ne bomo imeli več do nje.
Ker pa vas poznamo, da ste pošten in vemo, da si ne
marate po krivici lastiti tujega blaga, vas vprašamo,
kaj nam daste zanjo.«

»Kaj hočete?« vpraša navidezno resno Matevž.

S prav resnim obrazom prične Hlebajnov Jože:

»Tri najlepše Korošice!«

»Kje jih pa bom? Saj še ene zase nisem mogel
dobiti in sem k vam prišel ponje.«

»Potem pa zlata, kolikor ga morejo nesti trije
dobravski fantje, nadaljuje Lipovškov Francé.

in so korakali Slovenci, Hrvatje in Srbi, ki so vsi navdušeno klicali, da je odnevalo mogočno. Živel kralj! Kot prva je jezдила močna skupina dvornih fantaristov na iskrih belcih, vsi kakor en sam konj, en sam gardist. Zlato obšite odeje na belcih, vsi kraljev monogram ob strani, vsa ostala oprema konj vzorno urejena, kakor so bili vzorno in lepo oblečeni sami gardisti. In njih trombe so se svetile v solncu in pesem slave se je lila iz njih, da je pre-mnoge presunila v srca, da sem videl solze v njih očeh...

In potem dolge kolone junakov in borcev in vojni invalidov. Med njimi so šli tudi otroci, ki so ostali brez očeta... ker je bil on dal življenje za svobodo svojih otrok in za vse ostale; šle so vojne vdove, ki so ostale brez moža in brez ljubezni... ker je on dal svojo poslednjo ljubezen svoji ljubljini domovini na bojnih poljanah; šli so pohabljeni borci brez rok in brez nog... po bergljah... In še pred njimi so bili oni, ki niti z bergljami ne morejo več in so mogli le v kočijah na ulico, da vidijo svojega kralja, ki se je z njimi vred boril in korakal z njimi vstric preko zamrznjenih albanskih gora... Šli so še dobrovoljci in njihove zastave so se vile, kakor bi jokale in klicale še onih, ki jih ni našla svoboda in so še onstran naših meja... Pa so šli še komiti iz črnogorskih brd in sivih skal v svoji bojni opremi in v pestrih nošah svojega junaškega rodu.

Pa da ni vsa ta skupina takorekoč že sama predstavljala slavno preteklost junaških borb za našo domovino in nje svobodo! Kako da je ni! — o, ko jo bolj jasno ispričati ni mogoče!

• • •

Drugi del spreveda je bil kakor pisan cvet naših polj v zornem poletju. Narodne noše. Kateri narod se more z njimi bolj ponašati, kakor baš vsi slovan-

ski! Videl si bogato okrašene seljake iz Vojvodine, Srema, Bosne, Hercegovine, Like, Slavonije, Hrvatske, Dalmacije, Crne gore, Južne Srbije, Sumadije, — pa je bila tu takisto zastopana Slovenija. Ni bila številna, komaj šest fantov v narodnih nošah je štel, pa je bila kakor nagelj v šopku ostalih lepih rož; bila je navdušeno pozdravljena, kot se še ni bilo zgodilo na belgrajskih tleh. Fantje iz Ježice so peli po ulicah in vriskali, kakor zna samo Kovač s Kleč in Znidarjev Gustelj iz Stožice in komaj še Šafar, ki se je Belgrajčanom krohotal na vsa usta in jim kazal bele zobe in rdečo rutico izza pasu, ko so gledalci skozi in skozi v špalirju mahali z rokami in robci in klicali: »Živijo Slovenci! Živijo!»

Še Prosvetna zveza je poslala svojo častljivo zastavo in Gustelju se je na vso moč moč imenično zdelo, ko je zastavi in njemu obenem salutiral vsak stražnik in vsak, še tako visok častnik... Tudi Orlovska zveza je šla z zastavo in nekoliko kroji; vso to slovensko skupino pa je vodil poslanec Žebot, ki ga ni bilo Slovencev sram ali strah, kakor je bilo žal nekaterih sram... In še eno: Slovenci bi mogli in morali poslati ob tej priliki armado, kakor je še ni videl Belgrad. Cel vlak narodnih noš in stotine naših Orlov in Orlic bi lahko triumfiralo po belgrajskih ulicah in Belgrad bi nas videl, bi nas poznal, bi nas doumel, bi verjel, kaj smo in koliko nas je. Ali je slovenska skromnost kriva ali pa malomarnosti tistih, ki bi jih ta reč imela brigati — nekaj bo! Naši odposlanci so dostojno in častno predstavljali katoliške Slovence v Belgradu; naj bo kot značilnost omenjeno poročilo belgrajskega dnevnika, ki je posebno poudaril lepoto naših narodnih noš in zlasti še njih belih, čistih srajc (»imali su sasma belu i čistu košulju«).

Boste potem še rekli, da nisem prav govoril! Da niso bili Slovenci res deležni posebne pozor-

nosti in ljubeznivih pozdravov prebivalstva preslo-lice!

• • •

Bile so še mnoge druge organizacije iz cele države. Morje zastav. Armade srednješolcev, skavtov, Sokol, Orjuna, Srnao, Narodna obrana itd. Ali je moje sitnarenje ali morda natančnost kriva, bodi kakor bodi: navado imam, da take sprevede štejem. In vam povem, da je v sprevedu korakalo mnogo čez 10 tisoč ljudi. Na ulicah v gostem špalirju pa je bil zbran ves Belgrad in še mnogo drugega ljudstva, ki je prišlo iz vseh krajev države. Sodelovalo je tedaj daleč preko 100 tisoč ljudi.

• • •

Drugi dan pa so se vse te ogromne množice že od ranega jutra pa vse do sredi dopoldanskih ur pomikale iz mesta ven. Vsa cesta proti Banjici je bila kakor silen val, kakor dolga, siva in neprodorna kača. Pešci, natrpani tramvaji, omnibusi, avtomobili, kočije, vse se je z neko čudno silo in hitrostjo nizalo iz vseh ulic na Terazije, mimo hotela Slavija v klanec in po njem v dolino onstran mesta, tja dalje v polje, na vojaško vežbališče. Tu se je zbralo preko 100 tisoč ljudi in ves položni breg in trale, vsa ogromna poljana tam okrog, vse tribune, drevesa in planke — vse je ta dan služilo v dobro tistim, ki so prišli pogledat parado naše armade. Pozno dopoldne se je pričel defile pred kraljem in zastopniki tujih držav, pred generalskim korom naše in tujih armad.

Zaorile so vse te stotisočere množice po gosto mlatičeni poljani, ko se je pripeljala kraljica v krasi, bogato okrašeni dvorni kočiji z dvema paroma belcev in štirimi lakaji v pisanih oblačilih in z belimi, razčesanimi kodri njih paradnih lasulj. »Živela kraljica Marija!« je odjeknilo po polju.

Potem pa je prijezdil še kralj Aleksander, ko

>Zlato ima zaprto in hranjeno kralj,«
>Potem pa stotisoč dinarjev, nič več nič manj zahtevamo fantje dobravski,« konča Polajnarjev!
>Stotisoč dinarjev? Kje pa naj vzamem? Ubožec sem in še bajte nimam!«

>Potlej jo pa pusti, da pride drugi ponjo, ki bo imel!« odgovarja Polajnarjev.

>Tisto pa ne, raje jo ukradem na skrivaj, ali pa siloma ugrabim!«

>Nočemo sile in tudi ne kraje, zato vprašamo fantje dobravski, koliko jo ceniš sam?«

>Če bi jo z zlatom cenil, ni zlata, ki bi jo odvagalo!«

>Kako pa jo boš cenil?«

>Če jo pa cenim z dobro voljo, je vredna več ko vsi fantje dobravski!«

Dobro je usekal Matevž Polajnarjevega in rdečelasec je bil v zadregi. Ni bil pripravljen, da se bo znal ženin tako izvijati. Zato je hotel kar brž končati pogajanja.

>Dali bi ti jo mi trije zastonj; ali poslali so nas fantje dobravski, ki jih moramo utolažiti in ne smemo priti praznih rok nazaj. Daj torej stotisoč!«

>Štiri ničle spustite!«

>Ne moremo, ne smemo, kako bi fante utolažili! Kupit jim moramo zdravil, ker imajo vsi zdaj bolno srce, ko si jim najlepše dekle izle! Eno ničlo spustimo v božjem imenu.«

>Še eno, pa jaz eno primaknem!«

>Gospod ženin, ne moremo, lekarinar v Fužini je drag!«

>Kakor hočete, pa nič ne dam, čeprav vsi na srčni boleznini umrjete!«

>Tega pa ne moremo pustiti! Kaj bi dejala naša dekle, če bi vsi fantje dobravski na bolnih sroih

pomrli za Cilko! Pa naj bo po vašem, gospod ženin, enega jurija!«

>Velja, fantje! Za vašo dobro voljo in mojo radost!«

>Prosim, dajte nam, kar ste obljubili!«

>Ne še zdaj; si lahko še nevesta premisli!«

>Kdaj pa?«

>Kadar bo nevesta moja ženala«

>O to pa ne! Pa v cerkev ne pustimo!«

>Poskusite!«

>Pot bomo zaprli!«

>Čez bomo poskakali!«

>Ne bomo pustili!«

>Veliko nas bo!«

>Nas še več in trdno bomo zaprli!«

>Pa poskusite!«

>Poskusimo!«

Slovesno se poklonijo vsi trije in z resnimi obrazi odidejo, toda že na durih se jim lica v smeh razpo-tegnejo.

>Dobro ste ga navili, fantje!« jih pohvali Janez, ki je starejšina in puši menda prvič v življenju viržinko, ko naliva kozarce odposlancem dobravskih fantov, da jim korajže da za trdno prežo pred Lipovškom. Lona se tudi brž utakne vanje:

>Preveč vam je obljubil! Z vami vsemi vred ni deklina toliko vredna. Saj mlade so itak vse za nič. Me smo bile, me, pa smo še, kaj, Jernejevka?« se baha Lona in za pričo in potrdilo zove sosedo.

Toda čas je iti v cerkev. Po stopnicah prihiti Cilka v narodni noši z mirtinim vencem okrog avbe, ki se zlato blišči. Mašno knjižico ima v roki in bel robec s čipkami ter šopek belih nageljev in rožmarina. Ravnokar pride tudi mladi Rožmanov iz Fužine in zadnji gostje z njim. Doktorju ždi nekaj skrivnost-

Berači v Tokiju. Zveza beračev v Tokiju je sklenila, da uvede za člane triurni delavnik. Vzroka za to odredbo ni iskati mogoče v dejstvu, da bi bilo beračenje kdo ve kako naporno delo, pač pa v tem, da je število beračev izredno veliko in da se morajo zaradi tega menjavati, sicer bi znal kdo na račun drugih obogatiti. Pomisli! treba, da se cenijo berači na Vzhodu vse drugače kot pri nas. Na Japonskem ima vsak berač prav lepe dohodke in bi imel še večje, če bi se del več kot tri ure na zelo prometnih točkah.

Koliko znaša posadka Porenja? V zadnjem času se neprestano govori o izpraznitvi Porenja. Od nemške strani se slišijo tožbe, da je to vojaštvo za Nemčijo silno draga stvar. Koliko znaša torej število zaveznških vojakov v Porenju? Po nemški statistiki šteje posadka 67.000 mož, in sicer je Francozov 54.751, Belgijcev 5553, Angležev 6760. Skupno torej 67 tisoč 64. V to število je vračunano vse osebe, ki so sploh šteje k tujeom. Od teh je 7900 poročenih, katerih družin člani pa niso vletici. Zanje je bilo zasvoženih 8817 stanovani.

je prej pregledal čete, ki so stale za parado pripravljene v dolini. In oglasila se je bojna tromba. Tedaj pa so že v tepem galopu preko polja in mimo kralja potoleli vranci kraljeve godbe. Nad poljem se je ponovno oglasila silna pesem njih fanfar. Potem pa so kakor bi rastle iz doline, korakali strnjeno, krepko, v vzornem redu in disciplini različni vojaški oddelki. Silen dojem in navdušenost je vzbudila zlasti številno zastopana kraljeva garda vseh oddelkov: pešci, konjeniki, topničarji. Pa vojna akademija, druge vojaške šole, osta'la vojska, ki je vsa po načrtu in strumno korakala mimo našega vrhovnega poglavarja in drugih visokih častnikov iz naše in tujih držav. Mornarica v svojih prikupljivih in ljubkih modrih uniformah je bila zlasti toplo pozdravljena od občinstva in ni bilo konca klicev: »Živela mornarica!«

Tam zadaj za brdi pa se je iz oblakov pojavil pišč, za prvimi drugi, tretji, četrti, peti, vse več in več. Kakor jata malih golobov so speli vedno bliže in bliže in v točno odmerjenih kolonah in razdaljah je potoleto nad glavami tisočere množice 112 ogromnih železnih piščev, junakov in gospodarjev zračnega območja, aeroplanov. Na čelu je letel največji pišč in tik nad časno tribuno, kjer se je nahajal kralj s svojim odličnim spremstvom, so mogle videti množice in kralj sam, kako gori visoko v zraku stoji v repu aeroplana general, poveljnik vse zračne armade, gleda dol svojega vrhovnega poveljnika, stoji mirno in salutira...

Potem so se spet razkropile množice po vseh cestah in mesto jih je spet sprejelo vase. In zopet so zvečer oživele ulice in so začele tisočere žarnice in od vsepovzod se je glasila godba in pesem in vrisk veselih src, vrisk veselih bratov svobodnih na svojih svobodnih tleh... Saj je prešlo deset dolgih let, kar je bila prebita solunska fronta, osnova vsega našega zdajšnjega življenja in te države!

Nove knjige.

Sv. Frančišek Serafski. Spisal župnik Anton Oblak. Poljuden in zelo prijetno čitljiv življenjepis velikega svetnika iz Asizija. Knjižica obsega 114 strani ter se dobi pri Tretjem redu v Novem mestu.

»Misijonska ustanova« je izšla. Namen brošurice je seznaniti slovensko javnost z Družbo Frančiškank misijonark Marijinih, ki so 1. oktobra t. l. odprle svoje redovno hišo v Ljubljani. Brošura se dobi v prodajalni KTD (Ničman) in pri predstojništvu F. M. M. (Gorupova ul. 17) v Ljubljani. — Cena izvodu 5 Din, po pošti 1 Din več.

Milica otrok bolesti. Spisal Slavko Savinšek. (Cena 10 Din, po pošti 2 Din več. Naroča se S. Savinšek, Kamnik) — Kdo izmed bralcev »Domoljuba« ne zasleduje z vso napetostjo usode glavnih junakov in junahinj v povesti »Goliški plazovi«. Menda ga ni. In isti pisatelj je sedaj izdal drobno knjigo, ki vam obeta nekaj lepih večerov. Je to povest otroka bolesti, mlade Milice. Vsebinska je v kratkem tale: Milica je otrok delavskih staršev. Izredno živahna je, pa tudi nenavadno nadarjena. V šoli se izvzorno uč. izven šole je pa vsa razigrana. Nekoč se ji na ledu udere in po težki bolezni vstane — v obraz lepa kot prej, v život zdrava, toda noge se čudno opotekajo, chrome se so. Le s težavo hodi. Dokler potekajo šolska leta, je še dobro. Otrok je še. Ko pa prične doraščati in se razvijati, se tudi polagoma zaveda, kaj to pomeni biti napol hroma. Spomladi je mlado srce polno hrepenja. Tudi milica zasanja zlate sanje. Toda zanjo pozna življenje samo en odgovor: nikoli... V službi jo pečejo pogledi sočujca in peko pogledi pohote in nelepih misli. Mati je ne umeva, oče pa preprosto delavec doume njeno bolečino in jo skuša lajšati z nemim sočutjem. V to žalostno mlado življenje posveti za

Dr. Ivan Hubad, zobozdravnik

v SKOFJI LOKI zopet ordinira od 20. X. dalje.

kratek čas pred koncem droben žarek sreče v obliki ljubezni mladega moža, ki jo nagovarja, naj stopi k zdravniku. In res se žarku ljubezni pridruži upanje mladega srca, ki hrepeni po življenju. Seveda se upanje ne more uresničiti. To otožno mlado življenje potočaži potem sestra smrt. — Menda je dovolj, vsega vam pa ne smemo povedati. Naročite si jet — Dr. R. Tominec, O. F. M.

Kako poslušamo radio.

Veliki radioamater Vinko je zvezal našo hišo s sesedovo. Ljudje pa so postajali na cesti in zmajevali z glavjo.

»Kaj pa to pomeni?«
»Sam Bog v nebesih ve.«
»Za hišo se boji, da bi mu je veter ne odpihal.«
»Saj bo menda res tako. Ha-ha-ha!«
Čez par dni so se čuli že drugačni glasovi.

»Vidiš?«
»Kaj je to?«
»Radio imajo!«
»A, to je tisti spak, ki sam govori.«
»Menda. Pa ne verjamem.«
»Pravijo, da je res.«
»Naj pa bo. Seveda. Babe mu ne prinesejo dosti čenč, zdaj jih bo pa še po zraku lovil.«

Radio je pričel delovati, radovednost pa rasti. Pa pri obeh spolih. Moška, bolj ponosna; ženska, ki bi rada prevrtala aparat drob in obisti. Moška, ki jo moraš vsaj na rahlo povabiti, da ji usrežeš; ženska, ki se bo po ovinkih kar sama povabila

In bilo je tako.
Nekaj fantov sem povabil. Okomatal

110

Muhe in mačke. Bog vé, ali je splošno znano dejstvo, da muhe nikoli ne sedajo na mačke, čeprav sicer niso izbirčne glede predmetov, katere oblažijo. Sloviti naravoslovec Zell je preiskoval to posebnost. Predesem bi kdo mislil, da muhe ne morejo prenesti mačkinega vonja. Ker pa sedajo muhe na druge vrste mačjega rodu, n. pr. na leva, ta misel ne pride v poštev. Tudi ni misliti na to, da bi se muhe bale mačk kot spretnih muholovcev. Vzrok leži v mačji dlaki. Ta je namreč tako fina, da je pre-slaba, da bi nosila muho. Zato je mačji kožuh silno nepripravna, naravnost nevarna podlaga za muhe. Zato muhe ne sedajo na mačke.

Kako podaljšaš nogavicam življenje. Preden oblečeš nogavice, jih na spodnji strani znotraj nekoliko namaži s parafinom. To podaljša nogavicam »življenje« za polovico in ostale bodo brez lekenj.

Angliški vojaki so se morali do leta 1850. sami opremiti. Od države so dobili le paradno jopico, hlače in pa perjanico.

nega v obrazu, ali neče nič pokazati. Samo Janezu namigne:

»Med ohcetjo vam bom nekaj povedal.«

»Kaj pa, gospod?«

»Boste že videli!«

Treba se je od matere posloviti in prejeti njen blagoslov. Samo mater ima še Cilka, očeta nič več; Matevž razen sestre nikogar.

Stopita skupaj v hišo, kjer čakajo mati. Poklekne ta prednje in prosita blagoslova za pot v novo življenje. Mater oblijeje solze, da ne morejo spregovoriti besedice. In misel jim odide k očetu, možu, ki spi na poltopališču. — O, naj stopi poleg nje in naj blagoslovi z zdaj že blaženo roko in besedo, ki bo od Boga prišla.

Lona jim ponudi blagoslovljene vode. Mati pomočijo prst vanjo, hočejo reči besedo, a jih premaga jok. Tedaj stopi Janez poleg njih:

»Oče so mi naročili, naj bom mesto njih varuh vaju dveh. Na smrtni postelji sem jim obljubil. Naj po meni, hlapcu, spregovore, naj vama dajo blagoslov po mojih nevrednih rokah!«

Vsem pridejo solze v oči. Ženske lhte na glas. Janez pa pomoči prste v žegnano vod, stopi h klečočima in spregovori:

»Žegnana otroka po meni nevrednemu z žegnomo očetovim, žegnana v srečo in veselje!« in prekriža Cilko in potem Matevža:

»V imenu Boga Očeta in Sina in Svetega Duha, Amen!«

Pa mu beseda umre v grlu in solze mu privro v oči. Mati se vržejo hčeri okrog vratu, jo poljubijo in ji narede križ na čelo. Potem še Matevžu. Pristopi še Janez, ki mt. Cilka prisloni glavo na prsi in jo na čelo poljubi. Nato Matevža, ki mu roka trepeta, ko

jo položi staremu hlapcu, svojemu drugemu očetu na ramo. Nad vsemi v hiši pa je kakor blagoslov božji, ki ga oče trosi na oba otroka iz nebes.

Grede v cerkev. Nevesto vodi Matevžev drug, Razingarjev Tine. Zenin gre z družico, Jermanovo Mano, ki bi rajje šla s Tinetom. Toda tudi njima že bije ura in Mana že gleda sebe na Cilkinem mestu. Lona, teta, gre z Janezom v par, ki je starejšina. Strašno je dobre volje, kakor že dolgo ne. Pa tudi Janez! Ej, pa grede vendar v cvet sanje njegove, pa je vendar pognalo v rast, kar je gojil in varoval! Oko Janezevo išče za Cilko in je blažen v sreči, kakor je Cilka, nevesta, vsa blažena. Kakor iz sanj se vzdrami, ko ga sune Lona pod rebra.

»Tak, kakšen fant pa si, Janez! Ali ne vidiš, da vsi naju gledajo, ki sva najgorši par; ti pa se držiš ko pasji dnevi v pratiki! Lej, mesto bi si v čast štel, da smeš z mano v par, nastava ti stara!«

Glasna je Lona in do zadnjega para je slišati, tako da vsi planejo v smeh, še Cilka, ki ji je tako tesno, a vendar tako gorko obenem pri srcu. Pred Lipovškom so napravili fantje prežo. Debelo vrvo so potegnili: preko kolovoza in krepko drže močne fantovske roke. Prvi pari se ustavijo:

»Ženin, ženin, ne puste nas dalje!«

Matevž popusti družico in stopi naprej k preži. Polno dobravskega ljudstva je zbranega okrog. Fante vodi Polajnarjev.

»Fantje, pustite nas v cerkev, saj pridemo kmalu nazaj!«

»Obljubo mora spolniti in odkupiti nevesto, sicer vas ne pustimo dalje.«

»Pa čez poskačemo.«

»Kar poskusite!«

sem jih s slušalkami, pa smo začeli poslušati.

»Ali je že kaj?«

»Nič...«

»Ali je zdaj že kaj?«

»Se vedno nič. — Čakaj! Aj, hudikal Kukavica poje —«

»Ze dobro. V kratkem se bo pričelo. Kar mirno!«

Pa je nekaj zahreščalo in mogočni bas je oznanil: »Halo! Radio Ljubljana na valu 577!«

Pričelo se je. Godba, kakor bi nam dobri prijatelji napravili podoknico. Molče smo si pokimali: »Bo!«

Godba je igrala, mi smo si kimali in kimaje naznanjali, da dobro slišimo, — kar nenadoma kakor šum prihajajočega silnega piša: »Trum pum — pum trum« in konec kakor bi odrezal!

Spet bas: »Pet minut odmora.«

»Koliko?« se oglasi eden iz zamaknjivosti.

»Ha-ha! Ali si ga vprašal, Miha?« se ponorčuje Joža,

»Tisto bas ne. Samo prehitro je bil konec.«

»Saj bo kmalu spet. Samo malo potrpite.«

»Arduh, fajn je ta reč.«

»Čudno, da so si mogli kaj takega izmisliti.«

»Prazne glave ni bil tisti, ki je to reč pogodil.«

Ampak mnogi ljudje bodo to reč na pravili: če vidim.«

»Če bi ne bila naročnina tako visoka.«

»Nič ne rečem. Pomisli pa, koliko bi

na leto zapis. To vtakneš v radio, pa ga imaš.«

»Pametno govoriš.«

»Kako pa misliš?«

»Dosti! Pet minut gre h kraju.«

Kukavica je res samo še parkirala zakukala. Zadnjič samo tako na pol — sapa ji je zaprlo — samo rahel »kuk« se je slišal. Prestrašila se je menda nebrojnih poslušalcev.

»Halo! Radio Ljubljana! Kitica slovenskih narodnih pesmi. Proizvaja godba dravske divizije pod vodstvom višjega kapelnika dr. Jos. Cerina.«

Nasmeljali smo se. In pri vsaki pesmi spet na novo. In spet so ti nesrečni igralci prezgodaj nehali. Neradi smo odložili slušalke.

»Rečem vam, lepo je to.«

»Jaz ga bom skoro gotovo napravil. Po zimi bo kakor nalašč.«

»Če bi človek mogel to reč skrivaj napraviti.«

»To je zlomek. Če te dobe. Ni varno.«

»No, saj ga ne bom. Ampak le naročnina...«

»Pojdi, pojdi!«

»Malo bom že še počakal.«

»Jaz pa ne vem, če bom.«

Ob koncu koncerta smo se razšli s sklenom, da bomo še prišli poslušati, dokler ga ne bomo imeli vsak na svojem domu.

In prišla je ženska radovednost po ovinkih, kakor sem rekel.

Gledala je Pepa na anteno in skušala iz nje izvabiti radiovalove na svoja ušesa. Antena je modro molčala in se ni zmenila za prikrite želje mlade radovednosti. Vse-

la je v zraku in opravljala svojo službo kakor vojak na straži, ki se ne sme za nič meniti, če bi tudi preklje izpod neba nanj letele.

V tem stopim na prag.

»No, ali radio že poje?« se ponorčuje Pepa.

»Ne. Sedajle govori.«

»Kaj? Da govori? Ali ne poje?«

»Pravim, da sedajle govori.«

»Mhm!«

»Pa pojdi poslušat, če ne verjameš.«

Ni si dala dvakrat reči. Radovednost je bila premočna. Če tudi je bila na vrsti francoščina, ki jo prav toliko razume kakor naš pes vojaško goľbo, vendar je šla.

Natakem ji na glavo radiooprao, za seboj ali pred seboj, saj ni vedela, kje je zasliala neznan moški glac...

»O, Marija pomagil«

Popustila je slušalke in zbežala, kakor bi jo podilo deset hudirjev.

Da bi te strela, koza neumna! Preje si se norčevala iz radia, zdaj se pa bojš njegove besede. Prav ti je!

Ravno ta strah je privabil v bližino druge radovednice. In ker se niso norčevale, so imele tudi več poguma.

Poslušale so pouk iz francoščine. Slovenščino so razumele, francoščina je šla mimo ušes, strah pa je bil premagan.

Samo to je bila zamera, ker radio ni hotel peti. Moral sem odvrcti svoja usta in jim dopovedati, da je radio ponočnjak. Sicer pošten, a vendar ponočnjak. Ob 20 bo pel.

»Prepozno. Kaj bodo pa doma rekli?«

Kar razširilo se jim je pa srce, ko sem

Pogajanja se prične znova. Silno resno in premišljeno, čeprav samo na videz. Celo Lona pride na pomoč in je še bolj skopa, ko ženin sam. Toda fantje ne odnehajo in popuščati prične Matevž:

»No, saj bi dal, kar sem obljubil, pa nimam kam položiti!«

»Prej bi bil povedal, bi bili koše sabo prinesli!«

»Kar v roke ne dam, je preveč!«

Pa mu pomoli Polajnarjev lesen krožnik.

»Na, pa tule sem denil«

»Če bo držalo, ker je zelo težko!«

»Bo, bo, poprimemol!«

In res še trije pristopijo in drže leseni krožnik. Tedaj izvleče Matevž iz žepa že pripravljeni denar in položi na krožnik čisto novega jurija.

»Živijo ženin, živijo nevesta!« zakličejo fantje in spuste na enem koncu vrv. Oni na drugi strani pa potegnejo k sebi in svatovski sprevod krene dalje v cerkev.

Ko stopijo v hišo božjo, zadone orgle in Cilkinе tovarišice zapoje na koru onc prelepo: Z Bogom, se stra draga. Nobeno ko ne ostane suho. Lona more komaj sproti brisati solze in Cilki sami je kljub sreči težko, da ji kar teko solze po licih. Pristopijo gospod župnik. Sveti obred se prične. Duhovni gospod prično govoriti. Lepo govore danes dobravski gospod, kakor že dolgo ne. Omenijo bridkosti, ki sta jih pretrpela ženin in nevesta, ali spomnijo tudi tolažbe, ki jima jo je Bog dajal ves čas njunega življenja ter ju srečno pripeljal skozi boje in težave do izpolnitve največje želje.

Solnce sveti naravnost pred oltar in skozi okno gleda v klečeča ženina in nevesto Golica. Matevž nehote uide pogled nanjo in v srcu mu zapoje: »Pozdravljena Golica, mati moja, pozdravljena Golica, zahvaljena, ki si mi srečo dala, zahvaljena zanjol«

Tudi Cilka pogleda skozi okno in ugane ženinove misli. Toda brž je zopet pri svetem opravilu. Pač pa Janez ne more odtrgati oči od Golice, ki pozdravlja vsa z zlatimi solnčnimi žarkii obilita novoporočenca. Janez misli na ono strašno noč, ko sta z Matevžem Cilko iskala po goliških plazovih; z begotno misliljo preleti vso pot in vse bridkosti tiste strašne noči. O Golica, bridka si in trpka, in gorje se mu v tvojih plazovih! Ali še bolj si dobrotna, varuješ svoje otroke, skrbna, ljubeča mati si jim! Daš jim, da ojeklene v trpljenju, da so njihova srea v bridkosti skrušena in skovana kakor železo, neupogljiva, zvesta in ponosna, kakor si ti sama, mati njihova.

Gospod župnik pa končujejo govor:

»Sam Bog se raduje danes z nami, v solncu nam pošilja svoj blagoslov in Golica nas pozdravlja, Golica, ki vaju je združila, ženin in nevesta, ki čuje in bdi nad Dobravo, da se ji hudo ne pripeti. Ona je priča današnje vajine svete zveze. Večna priča bo vajine zveze do smrti, večen opomin: bodita, ženin in nevesta, trdna in močna v veri, kakor gorenjske planine, neomajena in zvesta v ljubezni, kakor naše gore, čista in svetla kakor naš solnčni planinski svetl Vajin rod naj bo goliški rod, zrastel in grčasto odgojen v goliških plazovih, rojen in vzgajan visoko pred obličjem Najvišjega, ki naj vaju blagoslovi in znova vajin rod, vaju varuje in spremlja. Amen.«

Belgijski kralj dedič. V Angliji se je vršila zapušćinska razprava po umrli nekdanji kraljici Charlotti, ženi nesrečnega mehićanskega kralja Maksimilijana. Po končani razpravi je najvišji sodni dvor nakazal belgijskemu kralju in sodedičem dedičino, ki se ceni na 126.000 funtov šterlingov (36 milijonov Din).

Najnižjo plačo vseh državnih poglavarjev na svetu ima pač predsednik male republike Andora v francoskih Pirenejih, katere znaša 3 funte na leto, to je okoli 830 Din. Republika ima samo 6000 prebivalcev. — Ima gotovo še kaj »poststranskih« dohodkov.

Nekdo z dežele je prišel prvokrat v ljubljansko opero: »Na, zdaj pa imaš. Dva kovača sem plačal vstopnine, sedaj pa kar dva hkrati pojeta, samo da bo prej konec.«

Nelka: »Mati, mene bo li zelodec, kaj je to?«

Mati: »Nič, nič, dragica, bo že bolje po večerji, boli te, ker je prazen.« Po večerji pride k družini na obisk profesor, ki je potopil, da ga boli glava. Nelkica se pa hitro oglasi in pravi: »O, nič, nič hudega gospod profesor, bo že bolje, prazna je.«

Z našo umetno

moštovo esenco „Mostin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno, obetljivo in zdravno domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 20.—. Po pošti Din 4.—. Dohi se samo v drogeriji A. Kane slivna, Ljubljana in drogeriji Wolfram v s. l. M. Kane, Maribor. — Tudi letos kupujemo lipovo cvetje.

razložil dalje, da radio pozna tudi nedelje in praznike, da je ob nedeljah in praznikih bolj veselo kakor po navadi in da take dni poje tudi ob 10 zjutraj in ob 15 in pol popoldne. In same so se povabile, ker vendar morajo slišati, kako radio poje.

(Konec prihodnjic.)

Prenos delovne sile brez žice.

Potom električne žice prenaša se danes delovna sila in luč. Naravna nila, n. pr. je vodi padec ob reki. Tam se moč vodnega padca spreminja pčtom električne centrale v električno moč in ta ima to lastnost, da po žici zleti, kamor jo napelješ. Na ta način Završnica rajsveljuje skoro celo Gorenjsko ter goni stroje po delavnicah in tovarnah. Za napravo električne sile se lahko uporablja tudi ogenj. Moč (energija), ki tiči v premoğu n. pr., se pri gorenju sprasča, goni dinamo-stroj se v njem pretvarja v elektriko ter se pčtom žične napeljave stavlja svetu na razpologo za luč ali pogon, pa tudi za ogrevanje.

Za prenašanje glasu v daljave pa že ni več nujno potrebno, da ga nese elektrika po žici. Pri navadnem telefonu je žica še v rabi, toda novejši izumi omogočajo prenos glasu na ta način, da se elektrika z oddajnega kraja odpošlje kar po zraku na prejemni kraj. To je »radio«. Tudi slike se že prenašajo tem pčtom.

Za gonilno silo in luč ni še sposobnega radio-parata, toda učenjaki razmišljajo že o tem nadaljnjem napredku. Slavni hrvaški rojak Nikola Tesla, ki živi v Ameriki, je izjavil, da ne bo dolgo, ko se bo tudi sila pošiljala brez žice naprej. Tedaj bo zlasti olajšana vožnja po zraku. Letalo bo za pogon svojega motorja prejelo moč sproti iz tovarne (električne centrale), zato ne bo vlačilo seboj bencina. Bencin bo ostal na tleh, gorel v tovarni, letalo pa bo kot lahko ptica brez težkega bremena frčalo po zraku. Prišlo bo do tega, da sploh ne bodo premoga prevajali po svetu, ampak ga bodo kurili na mestu ter pošiljali v svet samo električno silo. Silni prevozní stroški se bodo prihranili. Enako bo s petrolejem, oziroma nafto: tam kjer izvira, se bo pred odpošiljavitjo spreminjala nje gorilna moč v električne žarke ter bo šla brez vsake vidne napeljave do mesta uporabe.

Seveda se v rokah kapitalizma ves napredek sproti kviri in ljudsko nadlogo, ker povzroča brezposelnost celih regimentov delavstva. To bo tudi z radioenergijo. Za srečo človeštva pač ni dovolj samo napredek mrtve tehnike. Potrebna je preuredba družbe v socialnem smislu.

NAJEOLJŠE ŠIVALNE STROJE

Gritzner, Vesta, Köhler, kupite najceneje pri trvdki PLEVEL V PRESKI PRI MEDVODAH Istotam tudi šiv. stroji »Junkers« za počrez. po 2500 Din ter tudi že od 1400 Din naprej, za vsak stroj 15 letno jamstvo in popravilo na dom. Prodaja na obroke, Ceniki franko.

NOVOSTI Zasebno krojno učilišče, Ljubljana, Stari trg 19, bo podučevalo v novembru poleg naj-novejših moških, damskih krojev tudi špocialen poduk za pletilje (štrikarice) in moško, damsko perilo po najnov. dunaj. modelih. Krojači, šivilje, ne-šivilje, pletilje na deželi, ne zamudite ugodne prilike!

Meh za smeh.

Učitelj: »Ako bi jaz videl človeka, ki bi pretepal uboga osla ter ga pri tem hudobnem činu ustavil, katero čednost bi s tem izkazal? Janežič, povej?«

Janežič: »Bratovsko ljubezen.«

*

Na zadajem konca tramvajskega voza sta stala dva natrkanca. Pravi prvi: »Koliko pa je ura?« Oni drugi potegne z žepa škatljo užigalic ter dolgo časa gleda nanjo. »S-s-s-sreda je.« »Tako,« je dejal prvi, »potem moram pa tukaj izstopiti.«

*

Mirko je dobil od matere dva dinarja pa se ni nič zahvalil. »Kako pa se reče, Mirko?« Mirko molči. »Sram te bodi, da niti tega ne veš. Kako pa pravi mama, ko ji papa prinese denar?« Mirko: »Ali je to vse?«

*

Velika družina. »Porabili ste lepo popoldne in z vsem vašim društvom šli na izlet.« — »Kakšnim društvom? To je vendar moja družina.«

Za gostilniškimi kullkami. Kletar: »Pomešal sem deset let staro vino s pet let starim. Kako naj ga označim na ceniku?« Gostilničar: »Petnajst let staro vino.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebšćine ali prodajajo svoje pridelke ali išćejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Sprejma se

ubog toda krepak vajencec za mizarstvo obrt. Vsa preskora pri moštru. - Planinec Albin, m zarstvo, Celje, Zavadna šte. 50.

Polhove kože

in vse druge kupuje v vsaki količini in stroc celo leto: Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica 9.

Maino nosestvo

se proda pri kotedvoru v bližini mesta. Cena 80.000 Din. Ponudba na upravo pod šifro »Pri kotedvoru« 9779.

Sode in kadi

dobite vedno pri Fran Repič, sodar, Ljubljana Travo. Cene nizke.

Kuharica

gospodinja želi službe, na večje posstvo. ali tudi v boljšo gostlino. Naslov v upravi lista pod št. 10066.

Kupim med,

vsnlo množino jelovega cvetličnega in ajlovega. Ponudbe samo na debelo. Val. Noč, Škofja Loka Studenec 3.

Kovaškega vajenca

za sekire sprejemam Naslov se dobi v upravi pod št. 10443

Kot pastir

k posteni kršćen. hiši se išće 14letni fant. Plaša po dogovoru. Naslov na Ivan Vodiškar, Zadobrova 13, pošta D. M. v Polju pri Ljubljani.

Ceneno češko perje

1 kg sivoga oprijenega perja 70 D n, napol bele 60 Din, belo 100 Din, bol še 123 D n in 131 D n, melko kot nah 20 in 225 Din, bolša vrsta 275 Din. Pošiljate car ne prosio, proti povzetju od 800 D n, naprej poštnino prosio. Vzorci zaslonj. Blago se tudi zamara in neugajalno vrnemo nazaj. Naročila samo na BENEDIKT SAHSEL, Lotos št. 12 pri Piznu, Češko-slovaška. — Pošta pošiljke rabijo in Češko-slovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

NAGROENE SPOMENIKE

okvirje, podstave itd., dobite najceneje pri F. Mežnar, cementarna, Ihan pri Domžalah.

Lovske puške flobert puške, brovninge, pištole za straženje psov, samokrese, to. če, zaloga lovskih in ribiškijh potrebšćin ter umetalni ogenj. — F. K. KAISER puškar, Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 1.

Za jesensko gnojenje se priporoča

Tomaževa žindra

katero ima na zalogi

GOSPODARSKO DRUŠTVO NA VRHNIKU

BUKOVA DRVA ponudite z navedbo cene DRUŽBI »LIRIJA«, LJUBLJANA V LJARJEVA CESTA ZA GLAVNIM KOLODVOROM

Do sedaj najcenejša trvdka v državi! Skladišće MEINEL & HEROLD Tovarna glasbil, gramofonov in harmonik. R. GORŠE, MARIBOR SL. 102-B. Violine od Din 35—, ročne harmonike od Din 35— tamburice od Din 38—, gramofoni od Din 345— Zadržavajte naš veliki katalog, katerega vam pošljemo brezplačno

Z dežele

Naznensjam cenj. odjemalcem, da ne pridem več na sejme.

Ob prihodu v Ljubljano se zglašćte v moji trgovini, kjer vam bom postregel z zelo dobrim blagom vsake vrste, in z nizkimi cenami. — Velika izbira raznovrstnega blaga.

Pri nakupu blaga za Din 500, vam povrnem vozno karto.

Četdi čevlji v zalogi

Za obilen obisk se priporoča

Ivan Lupšć

Ljubljana, Karlovska cesta 30

Gabrove hlode

od 18 cm srednjega premera naprej in 1 m dolžine dalje v vseh množinah ali tudi cele gabrove gozde kupimo.

Ponudbe na

»POSAVINA« K. D.

za trgovino in industrijo

V ZAGREBU, MESNIČKA UL. 17

POZOR GORENJCJI!

Ne zamudite ugodne prilike pri nakupu jesenskega in zimskega blaga, katerega vam nudi v obilni izbiri že dobro znana trgovina

VINKO SAVNIK, RADOVLJICA

Prepričajte se o nizkih cenah!

V vsako hišo Domoljuba!

Ogias.

Ako hočete biti zadovoljni

pridite samo v Tekstilbazar

Liubjana, Krekov trg 10.

Prava angleška flanela	meter po	Din 10—
Belo s'ov. platno	" "	" 10—
Bel šifon	" "	" 12-50
Češki žnjil barhent	" "	" 15—

Za a'čeno ženko in angli. sukno za moške in ženske obleke po najnižjih cenah.

Ostanki po polovičnih cenah v prvem nadstropju.

Oglejte si brez obveznosti nakupa.

Kadar kupujete
**štrange, vrvi, uzde,
afre, špago** in druge
vrvarske izdelke

kupujte samo
najboljše blago,
ki ima privezano ta-
ko-le rudečo znamko:

Bukove hlode kupi

za industrijsko uporabo domača tvrdka v vsaki močini. Zahteva se lepa, zdrava, ravna, okrogla in negrčava kvaliteta brez ali z malo rudečega srca. Event pride v poštev tudi nakup sto ečega lesa, t lačilo v gotovni takoj po prevzemu, dobava od oktobra 1928 do marca 1929. Ponudbe z natančno navedbo množine, kvalitete in na katero postajo se les pošilja, naj se naslovljajo na upravištvo pod Hlode št. 9520.

POZORI POZORI

Manufakturna trgovina

Najboljše, najcenejše in najsolidnejše manufakturno blago se kupi pri

Ange oslavu Hrastniku

LJUBLJANA, Karlovska cesta 8 (pri Jerančiču).

Vrhno usnie in podplate

ter blank za sedlarje, kakor tudi vse čevljarске potrebščine, vse najboljše kakovosti in po konkurenčnih cenah Vam nudi ALOJZIJ GPILC, Novo mesto. - Istotam se prodajajo tudi vseh vrst čevlji, vse domačega ročnega dela. V zalogi ima tudi vse vrste vozni in konjskih pokrival ter kapuc za voznike iz nepremokljivega impregniranega platna. — Ceniki na zahtevo zastoj in prosto poštnine.

Prava pot v dosego zdravih živcev!

Prava pot v dosego zdravih živcev!

Bolezni, utrujenosti živci, zaspanost, življenjski je. povzročajo mnoge bolezni, kakor tudi ljale, trganja, smotice, nesobnost, šumenje v ušesih, motenje v prhlavi, pomankanje spanja, neveselje do dela in dr. slabše polave.

Vseh bolezni se boste opostili le s pristnim Kola Leoitthin om vita minov bozatih hranilnih sredstvom. Ta je postal za človeštvo izvor dobrote, pospešuje na čudovit način delovanje telesa, krepi hrbitni mozeg in mozgane, inči kite in ude, daje moč in nov življenjski požar.

Pristni Kola Leoitthin dosega žila, dovolja prave hranilne snovi na skrajna mesta krvne tvorbe, oživlja, opogumlja in ohranja telo mlado in sveže.

Prepričajte se sami,

da vam nič neresničnega ne obljubljam, kajti v prihodnjih dveh tednih pošljem vsakomur, ki mi piše

popotnoma zastoj

in franko malo škatlico Kola Leoitthin in knjigo zdravniška z mnogostransko izkušnjo, ki se je sam moral boriti s to boleznijo. Pišite mi natančen naslov pošljem Vam obljubljeno takoj brezplačno.

**Ernst Pasernack, Berlin S. O.,
Mihaelkirchplatz 13, Abl. 318.**

Kdor hoče

biti postrežen z dobrim blagom

naj pride all piše

po su'no ali kangarn za moške in ženske obleke, perhet, flanelo, kambrik rute, o teje itd. v znano in zanesljivo trgovino

R. MIKLAUC „PRI ŠKOFU“

Ljubjana, Lingarjeva ulica

(v lastnih prostorih)

Obstoj tvrdke blizu 60 let

PROTI HEMOROIDOM

DRP

HEMOROIDI

PectoSerol

Merz hemoroidalni serum

„Pecto S rol“ — sredp sujo ga preko 30.000 zdravnikov po celem svetu — prdira avtomatsko o sodeča povzročevala boznu — ter brzo odstrani boznu, srbečico, vnetje in povzroči, da hemoroidi kmalu izgijo jo. Dobiva se v vseli le arnah.

Najceneje se oblečete, ako kupujete gotove moške in deške obleke domačega izdelka pri **Jos. Glup** Ljubljana, Stari trg št. 2, ki ima v zalogi tudi sukno in blačevino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. — Obenem se priporoča znana gostilna „**POD TRANCO**“, kjer se točijo najboljša štajerska in dolenska vina.

Suhe gobe

Kupuje **SEVERAKO** Ljubljana

Kupci smo tudi za:
deteljno seme, ližo!
proso, kumno, laneno seme, travna senena, mravljinčna jajca, borovnice i. t. d.

PREKLIC!

Podpisani Matevž Krmelj, kovač v Logu, občina Zmence, preključujem vse, kar sem govoril o Franciški Stanonik, žagarja ženi v Logu, kot neresnično in se ji zahvaljujem, da je odstopila od nadaljnega, kazenskega postopanja.

Matevž Krmelj.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10 Brzolv.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000—, vloge nad Din 300,000.000—.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**